

Tawureta Munsa
Annabi Munsa xa Masenyi
Δὼξοε
Masenyi nde yi Kitaabui xa
fe ra

Ala a xa masenyi singee fixi won ma Annabi Munsa nan saabui ra. Na masenyi δὼξοε suulie findixi kitaabui keren nan na, naxan xili falama Tawureta Munsa. A δὼξοε singe Ala xa jama fōlō ki nan masenma. Ala to Annabi Iburahima sugandi, a a χεε Kanaan bōxi ma, a xa die naxa findi bōnsōε belebele ra menni. Annabi Yaxuba waxati, kaame naxa din bōxi ra e nu dennaxe. Annabi Yaxuba xa die naxa siga Misira bōxi ma baloe fende. Ala naxa a ragiri, e xa e xunya Yusufu li naa. Annabi Yusufu naxa e mali a fanyi ra.

Ala naxa na bōnsōε mali han e findi si belebele ra. Ne wuyaxi to dangi, Misira mange naxa gaaxu fōlō e ya ra. A naxa e findi konyie ra alako e naxa nō Misirakae ra. Na konyiya naxa bu han Ala Annabi Munsa χεε tēmui naxe. Ala naxa a mali xōreyā fide a xa mixie ma. E naxa mini Misira bōxi ma Ala senbe saabui ra, naxan baa bōtini maba alako e xa a igiri e sanyi ra.

Na kaabanako belebele xanbi, Ala naxa e xun ti Kanaan bōxi ra, a dennaxe fi e ma. Kira ra, Ala naxa mini e ma Turusinina geya fari. A naxa a xa yaamari fu fi Annabi Munsa ma, e sebexi gēme walaxe ma. Ala man naxa seriye gbete fala Annabi Munsa be alako jama xa lu e

Marigi sagoe. Kɔnɔ nama naxa Alatala matandi sanya wuyaxi gbengberenyi ma. Na taruxui birin seɓexi Tawureta Munsa nan kui.

Beenun e xa Kanaan ɓɔxi sɔto, Annabi Munsa naxa e malan yire keren. Menni a naxa yi taruxui birin madɔxo e be. A man naxa gbilen Ala xa seriye birin ma alako e naxa neemu a ma Kanaan. A to ge na birin tagi raba e be, e naxa laayidi tongo birafe ra Ala xa seriye foxo ra. Na masenyi dɔxo suuli nde birin xili falama, «Annabi Munsa xa masenyi dɔnxɔɛ.» Na dangi xanbi, Annabi Munsa naxa laaxiraya geya fari.

Yi kitaabui lonni fima won ma alako won xa Ala xa seriye kolon. Ala xa won mali na kolonfe ra. Amina.

Tawureta Munsa Annabi Munsa xa Masenyi Dɔnxɔɛ

Annabi Munsa xa masenyi singe

Kelife Xorebe geya

¹ Woyenyie nan yi ki, Annabi Munsa naxan masen Isirayilakae birin be. Na temui a nu na Yuruden sogetede biri ra, gbengberenyi ma naxan na Araba, Sufi ya tagi, Paran, Tofeli, Laban, Xaseroti, nun Disahabi longori. ² Keli Xorebe geya han Kadesi Barineya kira ra minife ra Seyiri geyae biri, xi fu nun keren jere na a ra. ³ E xa keli je tongo naani nde ma Misira, a kike fu nun keren nde, xi singe, Annabi Munsa naxa Alatala xa yaamari masen Isirayilakae be. ⁴ Na temui Annabi Munsa nu bara xutu soto Sixon ma,

Amori mange, naxan nu sabatixi Xesibon, a nun Ogo, Basan mange, naxan nu sabatixi Asataroti nun Edereyi. ⁵ Yuruden sogetede biri Mowaba bɔxi ma, Annabi Munsa naxa Ala xa seriye tagi raba e be. Na woyenyi nan yi ki.

⁶ «Won nu na Xorebe geya yire temui naxe, won Marigi Alatala yi nan masen won be, «Wo bara bu yi geya bun ma. ⁷ Wo ti kira xon ma fa. Wo xa siga geya ma Amorikae na dennaxe, nun na longori birin, Araba bɔxi ma, geya biri, Sefela nun Negewi biri, baa de ra, han Kanaan bɔxi ma, han Liban sa dɔxo Efirati xure belebele ra. ⁸ Wo xa na bɔxi mato, n naxan fixi wo ma. Wo siga, wo xa na tongo, barima n tan Alatala yati nan na bɔxi laayidi tongoxi wo benbae be, Iburahima, Isiyaga, a nun Yaxuba, a nun e bɔnsɔe birin hali e dangi xanbi.»

Annabi Munsa xa kiitisae

⁹ «Na temui n yi nan fala wo be, «N tan keren mu noma wo xa fe node. ¹⁰ Wo Marigi Alatala bara wo ragbo ye. Yakosi wo bara gbo ye alo tunbuie naxee na koore ma. ¹¹ Wo benbae Marigi Alatala xa wo rawuya han. A xa baraka sa wo xa fe alo a masen ki naxe. ¹² N tan keren noma wo xa kalamuie makiitide di? ¹³ Wo kuntigi lonnilae sugandi, naxee kolonxi wo bɔnsɔe ya ma. N nee nan findima jama yareratie ra.» ¹⁴ Wo naxa n yaabi, a n ma mapoxunyi, a mapoxun fanyi na a ra. ¹⁵ N naxa wo xa yareratie tongo, wo xa kuntigi lonnila naxee kolonxi wo bɔnsɔe ya ma. N naxa e findi mixi wulu, mixi keme, mixi tongo suuli, mixi fu xunyie ra. N naxa e findi yareratie ra wo bɔnsɔe ya ma. ¹⁶ Na temui n

naxa yaamari so wo makiitimae yi ra. N naxe, «Wo xa wo tuli mati wo baribooree ra. Wo xa birin makiiti seriyε keɲa ma, wo ngaxakerenyie tagi nun e tan nun xɔɲεε tagi. ¹⁷ Wo naxa ti mixi yo xɔn ma kiiti sade. Wo naxa xurunyi nun gboe mato. Wo naxa gaaxu mixi yo ya ra, barima kiitisa na Ala nan na. Xa kiiti sa xɔɔxɔ wo be han, wo fa a ra n xɔn, n tan kiiti sama.» ¹⁸ Na ki n bara fe birin masen wo be, a lan wo xa naxan naba.»

Ala matandife Kadesi

¹⁹ «Na to dangi, won naxa keli Xorebe geya, won mini gbengberenyi magaaxuxi ra wo bara dennaxe to. Won naxa bira kira fɔxɔ ra naxan sigama Amori geyae biri ra, alɔ won Marigi Alatala a masen won be ki naxe. Won naxa so Kadesi Barineya. ²⁰ N naxa a fala wo be, «Wo bara Amori geyae li, won Marigi Alatala dennaxe fixi won ma. ²¹ Wo a mato, wo Marigi Alatala bara yi bɔxi ti won ya i. Wo siga, wo xa na tongo alɔ wo benbae Marigi Alatala a falaxi wo be ki naxe. Wo naxa gaaxu, wo xa limaniya.»»

²² «Na temui, wo birin naxa fa n yire, wo fa a fala n be, «Won xa mixie xεε, e xa siga yi bɔxi ma, e xa naa raben. Na xa findi nee fan ma wali ra, alako won xa a kolon won lan won xa won jεre kira naxan xɔn a nun won sigama taa naxee.» ²³ Wo xa mapɔxunyi naxa findi n be fe fanyi ra. Na nan a to n naxa xεmε mixi fu nun firin mayegeti wo ya ma, wo bɔnsɔε keren keren ma tagi. ²⁴ E naxa siga geyae biri ra han e naxa gulunba li naxan xili Esekoli. E naxa naa raben. ²⁵ E naxa yi bɔxi bogisee ba, e fa e masen won

be. E naxa dentegε sa won be yi ki, ‹Won Marigi Alatala bɔxi fanyi nan fixi won ma.› ²⁶ Kɔnɔ wo mu tin tede, wo naxa tondi wo Marigi Alatala xa yaamari ra. ²⁷ Wo a maxɔrɔxɔ ne wo xa kiri banxie kui. Wo naxa a fala, ‹Xɔnnanteya na xεεxi, Alatala won tongoxi Misira bɔxi ma. A wama won sofe Amorikae nan yi ra alako e xa won halaki. ²⁸ Won sigama minden? Limaniya mu na won be, barima won ngaxakerenyie bara a fala won be a mennikae senbe gbo. E man gbangbalan won be, nun na taae xa fe maxɔrɔxɔ. Tεte naxan naa rabilinxi, a ite han. Muxu Anaki bɔnsɔεe yati to ne.›»

²⁹ ‹N naxa a fala wo be, ‹Wo naxa siike. Wo naxa gaaxu e ya ra! ³⁰ Wo Marigi Alatala naxan jεrεma wo ya ra, a gere soma ne wo be alɔ a a rabaxi wo ya xɔri ki naxε Misira bɔxi ma han gbengberenyi ma. ³¹ Wo man bara a to, wo Marigi Alatala faxi ne wo ra alɔ xεmε a xa di xaninma ki naxε, wo jεrεxi kira naxan birin na han wo naxa fa be li. ³² Kɔnɔ na birin kui, wo mu nu laxi wo Marigi Alatala ra. ³³ A tan nan ti wo ya ra, a yire fen wo be wo luma dennaxε. Kɔε ra a tan nan nu kira iyalanma wo be tε ra. Yanyi fan na, a findi nuxui ra, a ti wo ya ra. ³⁴ Alatala naxa wo xurutuxurutu xui mε. A xa xɔne kui, a naxa a rakali, ³⁵ ‹Yi mixi kobi yo mu soma yi bɔxi fanyi ma, n naxan laayidixi wo babae be ³⁶ fo Kalebi, Yefune xa di. A tan a toma ne. A bɔxi dennaxε jεrεxi, na findima ne a gbe nun a bɔnsɔε gbe ra, barima a bara bira n tan Alatala xa kira fɔxɔ ra.›»»

³⁷ ‹Wo tan xa fe ra Alatala bara xɔnɔ n fan ma.

A naxa a masen, ‹I tan yete yati mu soma yi bɔxi ma. ³⁸ Yosuwe, Nunu xa di, i malima, nan fama sode. Limaniya fi a ma, barima a tan nan tima Isirayilakae ya ra yi bɔxi masɔɔfe ra, a xa findi e ke ra. ³⁹ Wo xa die, wo a falaxi naxee be, e findima geelimanie ra. E tan naxan mu fe kobi nun fe fanyi tagi raba kolonxi, e tan nan fama sode na bɔxi ma. N fama na bɔxi fide e tan nan ma. A findima e tan nan gbe ra. ⁴⁰ Kɔnɔ wo tan man xa wo mafindi gbilenfe ra gbengberenyi biri ra, sigafe Kale baa mabiri.»

⁴¹ «Wo naxa a yaabi, ‹Muxu bara findi yunubitɔe ra Alatala ya i, kɔnɔ yakɔsi muxu fa wama sigafe gere sode ne, alo muxu Marigi Alatala muxu yamarixi a ra ki naxe.› Kankan naxa geresose tongo, barima wo a marɔxun ne a yi geya taa masɔɔfe a findima sɔɔneya ra. ⁴² Na nan a to Alatala naxa a masen n be, ‹A fala e be, wo naxa siga gere sode de, barima n mu na wo ya ma. Wo naxa siga de, wo yaxuie naxa fa wo bɔnbɔ.› ⁴³ N yi marasi fixi ne wo ma, kɔnɔ wo mu tin wo tuli matide n na. Wo naxa Alatala xui matandi, wo naxa te yete igboɔa kui geya fari. ⁴⁴ Na temui Amorika naxee nu sabatixi geya fari e naxa mini wo gerede alo kumi dinma mixi ra ki naxe. E naxa wo bɔnbɔ keli Seyiri han Horoma. ⁴⁵ Wo to gbilen, wo naxa wa Alatala ya i, kɔnɔ Alatala mu a tuli mati wo wa xui ra. ⁴⁶ Wo man naxa lu Kadesi, wo bu naa alo wo singe bui naxan naba.»

2

Isirayilakae taae mabilinfe

¹ «Na xanbi won naxa gbilen gbengberenyi kira suxu ra sigafe Kale Baa mabiri, alɔ Alatala a masen n bɛ ki naxɛ. Won naxa xi wuyaxi raba Seyiri geyae rabilinyi.»

² «Alatala naxa a fala n bɛ, ³ «Wo bara yi geya mabilin a gbe ra. Wo wo mafindi sigafe ra kɔɔla ma.» ⁴ A naxa a fala n bɛ n xa yi yaamari fi wo ma. Wo fama dangide Seyiri bɔxi sɛeti ma, wo ngaxakerenyie na dɛnnaxɛ, Esayu bɔnsɔɛ. E fama nɛ gaaxude wo ya ra, kɔnɔ wo wo yetɛ masuxu e gerefe ra, ⁵ barima n mu sese soma wo yi ra e xa bɔxi ma, hali sanyi tide. N bara Seyiri geyae fi Esayu ma. ⁶ Wo na wa donse nun ye naxan xɔn fo wo a sara e ma gbeti ra. ⁷ Wo Marigi Alatala bara baraka sa wo wali fɔxi. A bara a jɔxɔ sa wo xa fe xɔn ma wo nu yi gbengberenyi igirima tɛmui naxɛ. Yi jɛ tongo naani bun ma, wo birin nan nu a ra. Sese xa fe mu xɔrɔxɔ wo ma.»

⁸ «Won naxa dangi won ngaxakerenyie ra yire makuye, Esayu bɔnsɔɛ naxan sabatixi Seyiri bɔxi ma. Won man naxa dangi Araba, Elata, Esiyon Geberi kira ra yire makuye. Na xanbi won naxa won mafindi, won Mowaba gbengberenyi kira suxu.»

⁹ «Alatala naxa a fala n bɛ, «Wo naxa gere giri Mowabakae ma de. Wo naxa gere ti e bɛ de, barima n mu fama sese sode wo yi ra e xɔnyi. N bara Ari bɔxi fi Loti ma.»

¹⁰ Singe ra, Emikae nan nu na Ari bɔxi ma. Nama gbangbalanyi nan nu e ra. E wuya, e fan kuya alɔ Anaki bɔnsɔɛ. ¹¹ Mixi ndee naxa e mapɔxun Refakae ra, naxee maniya Anaki

bonsoe ra, konɔ Mowabakae nu e xilima ne Emikae. ¹² Naxan findi Seyiri boxi ra, Xorikae nan singe nu na naa. Esayu bonsoe naxa e masuxu, e e faxa. E tan naxa sabati naa. Isirayilakae fan fama na mooli nan nabade boxi ma Alatala na dennaxe fi e ma.

¹³ «Alatala naxa a fala n be, «Yakosi, wo keli, wo xa Serede xure igiri.» Won naxa na raba.

¹⁴ Ne tongo saxan nun solomasaxan dangi ne kabi won keli loxo Kadesi Barineya han won giri loxo Serede xure ra. Na waxati kui geresoe naxee nu na, nee birin nu bara faxa alo Alatala a rakali e be ki naxe. ¹⁵ Alatala naxa e tuxunsan han e birin naxa halaki.

¹⁶ Na geresoe to bara halaki pama tagi, ¹⁷ Alatala naxa a masen n be, ¹⁸ «Wo fa sigafe dangide Mowaba naaninyi nan na sigafe Ari boxi ma. ¹⁹ Wo makorema ne Amonikae ra. Wo naxa gere giri e ma de. Wo naxa e fen gere ra, barima n nu fama sese sode wo yi ra e xa boxi ma. N naa fixi Loti bonsoe nan ma.»

²⁰ E nu yi boxi mapoxunxi Refakae nan gbe ra. Kabi temui xonnakuye Refakae nan nu sabatixi naa. Amonikae nu e xilima ne Samisumikae.

²¹ Nama senbema nan nu lanxi e ma, e wuya, e man gbangbalan alo Anaki bonsoe. Konɔ Alatala naxa e halaki Amonikae saabui ra. Naa naxa findi Amonikae gbe ra, e naxa sabati naa.

²² Alatala naxa na mooli raba Esayu xa die be naxee sabatixi Seyiri boxi ma. A to nu Xorikae halakima e saabui ra, naa naxa findi e gbe ra. E sabatixi menni ne han yakosi. ²³ Naxan findi Awikae tan na, naxee nu sabatixi tae kui han Gasa, e naxa halaki Kafatorokae saabui ra. Naa

naxa findi Kafatorokae gbe ra, e naxa sabati naa. Kafatorokae naxa keli Kafatoro.

²⁴ Alatala naxa a masen won be, «Wo ti kira xon ma, wo xa Arinon xure igiri. Wo a mato, n bara Sixon Amorika Xesibon mange so wo yi ra nun a xa boxi. Yakosi, wo na tongo, wo e gere.

²⁵ To n fama ne wo xa fe magaaxui lude dunija mixi birin ma. E na wo xili me, e fama ne serende gbirigbiri.»

Sixon mangeya soto ki

²⁶ «N xera xee ne Sixon, Xesibon mange ma, kelife ra Kedemoti gbengberenyi ma. N naxa yi bonesa masenyi ti a be, ²⁷ «Muxu wama i xa boxi igirife. Muxu muxu jere ma kira nan tun xon ma. Muxu mu sigama koola ma, muxu mu sigama yirefanyi ma. ²⁸ Muxu donse nun ye naxan minma, muxu fama ne a birin sare fide i ma gbeti ra. A lu kansan muxu xa dangi i xa boxi ma muxu sanyi ra. ²⁹ Esayu bonsode naxee sabatixi Seyiri boxi ma, nun Mowabakae naxee sabatixi Ari boxi ma, nee naxa muxu sagoe sa dangife ra e xa boxi ma. I fan xa muxu sagoe sa muxu xa Yuruden xure igiri, muxu xa so boxi ma muxu Marigi Alatala dennaxe fixi muxu ma.»

³⁰ Kono Xesibon mange Sixon naxa tondi muxu sagoe fide dangife ra a xa boxi ma, barima wo Marigi Alatala nu bara a xaxili raxoroxo. A naxa a bone balan alako a xa a so wo yi ra alo wo a toxi ki naxe to.»

³¹ «Alatala naxa a fala n be, «I bara a to, n bara ge Sixon nun a xa boxi sode i yi ra. Naa tongo i gbe.» ³² Sixon nun a xa jama birin naxa keli fafe ra won gere Yahasi. ³³ Won Marigi Alatala

naxa e so won yi ra xunnakeli kui. Won naxa nola soto e ma, a tan, a xa die a nun a xa pama birin. ³⁴ Won naxa na taae birin suxu, won naxa e birin kana. Won man naxa xemee, nun ginnee, a nun dimsee birin faxa. Won mu mixi yo lu a njije ra, ³⁵ kono won mu sese tongo fo xurusee a nun se xori naxee nu na na taae kui. ³⁶ Keli Aroweri Arinon xure de ra, a nun taa naxan na geya lanbanyi, sigafe ra han Galadi, taa yo senbe mu dangi won na. Won Marigi Alatala naxa a birin so won yi ra. ³⁷ Kono wo mu wo makore Amonikae xa boxi ra, Yaboko xure de birin, taa naxee na geya fari, a nun Alatala tonyi doxo won ma boxi naxee gerefe ra.»

3

Basan boxi masoto ki

¹ «Won naxa won mafindi tefe ra Basan kira xon ma. Ogo, Basan mange, naxa mini won gereede Ederi, a tan nun a xa pama birin. ² Alatala naxa a fala n be, «I naxa gaaxu a ya ra, barima n a niyama ne i xutu soto a tan nun a xa pama birin ma nun a xa boxi. I xa no a ra alo i a rabaxi Amorikae xa mange Sixon na ki naxe.» ³ Won Marigi Alatala naxa a niya won xa xutu soto Basan mange Ogo nun a xa pama birin ma. Won naxa e birin faxa, mixi yo mu lu. ⁴ Na temui won nu bara e xa taae birin suxu. Na taa yo mu lu won mu dennaxe suxu, taa tongo senni na a ra naxan na Aragobo rabilinyi. Na taa birin nu na Ogo xa mangeya nan bun ma Basan boxi ma. ⁵ Na taae birin nu rabilinxi tete itexie nan na, nun naade mabalanxie ra. Taa gbegbe fan nu na tete

mu nu naxee rabilinxi. ⁶ Won naxa na longori taa birin kana alo won a raba Xesibon, Sixon mange xa boxi ra ki naxe. Won naxa xemee, nun ginnee, a nun dimsee birin faxa, ⁷ kono won naxa e xa xurusee nun e harige tan xanin.»

⁸ «Won a raba na ki ne. Na waxati won naxa boxie rasuxu, naxee nu na Yuruden sogetede biri, Amorikeye xa mange firinyie yi ra. Na longori keli Arinon xure han Xerimon geya. ⁹ Sidonkae na geya xili falama ne Siriyon. Amorikeye tan na xili falama Seniri. ¹⁰ Taa naxee birin na lanbanyi ma, won naxa e birin masoto, a nun Galadi boxi rabilinyi birin, sigafe ra Basan ma sa doko Salika nun Ederi ra. Na taa birin nu na Ogo xa mangeya nan bun ma Basan boxi ma. ¹¹ Basan mange Ogo nan keren mu faxa Refakae ya ma. A xa wure sade nu na Raaba ne, Amorikeye xa mangataa. A kuye nu sigaxi nongon solomanaani, a igboe nongon naani.»

Galadi nun Basan boxi itaxunyi

¹² «Na temui won naxa xutu soto na boxi ma. Kelife Aroweri sigafe ra Arinon xure ma, a nun Galade geya seeti, nun a taae, n naxa na birin so Ruben nun Gadi bomsae yi ra. ¹³ N naxa Galade seeti donxoe nun Ogo xa mangeya naxan na Basan boxi ma so Manasi bomsae seeti yi ra. Aragobo rabilinyi nun Basan nu kolonxi Refakae xa boxi nan na. ¹⁴ Manasi xa di Yayiri naxa Aragobo boxi findi a gbe ra, han Gesurikae nun Maakakae naaninyi ra. A naxa a xili sa Basan xun ma, naxan xili falama han yakosi Yayiri taa. ¹⁵ N naxa Galade so Makiri yi ra. ¹⁶ N naxa Galade seeti so Ruben bomsae a nun Gadi

bonsœe yi ra, han a sa dœxo Arinon xure ra. Xure nan na naaninyi ra, han a sa dœxo Yaboko xure ra Amonikae naaninyi ra, ¹⁷ a nun Araba bœxi naxan nun Yuruden naaninyi baxi, keli Kinereti Baa ma, a sa dœxo Araba Fœxe Baa ra, naxan na Pisiga lanbanyi ma sogetede.»

¹⁸ «Na temui n naxa yi yaamari fi wo ma, «Wo Marigi Alatala bara yi bœxi fi wo ma alako a xa findi wo gbe ra. Wo tan xeme kendee, wo findima ne wo ngaxakerenyi Isirayilakae xa soorie ra. ¹⁹ Wo xa ginœe nun wo xa diyœœe, nun wo xa xurusee nan gbansan fama lude taae kui n naxee soxi wo yi ra. N na a kolon xurusee gbegbe na wo yi ra. ²⁰ Wo soœriŋa rabama ne han wo Marigi Alatala malabui fima wo ngaxakerenyie ma temui naxe. Wo Marigi Alatala bœxi fima e ma Yuruden naakiri nan ma. Na temui kankan fama gbilende a xa bœxi ma n naxan soxi a yi ra.»»

²¹ «Na temui n naxa yaamari so Yosuwe yi ra. N fa a fala a be, «I ya bara fee birin to i Marigi Alatala naxee rabaxi yi mangœ firinyie ra. Alatala fama ne na rabade mangataa birin i na dangi dennaxe. ²² I naxa gaaxu e ya ra, barima i Marigi Alatala nan fama e gere de wo be.»»

Annabi Munsa mu soma Kanaan

²³ «Na temui n naxa Alatala maxandi, ²⁴ «N Marigi Alatala, i bara i xa fisamanteya nun i senbe masen i xa konyi be. Ala gbete yo mu na koore ma a nun bœxi naxan nœma i fœxi a nun i xa kaabanakoe rabade. ²⁵ N bara i mayandi, a lu n xa no Yuruden xure igiride, alako n xa na bœxi fanyi nun a xa geya fanyie to naxan na

naakiri ma, a nun Liban.› ²⁶ Kɔnɔ wo tan xa fe ra, Alatala naxa xɔnɔ n ma. A mu n danxun. Alatala naxa a fala n be, ‹A mu lan i xa yi woyenyi fala n be sɔnɔn. ²⁷ Te Pisiga geya xuntagi, i xa sogeorode biri, kɔɔla biri, yirefanyi biri, a nun sogetede biri mato, kɔnɔ i xa a kolon a fanyi ra i mu Yuruden igirima. ²⁸ I xa yaamari so Yosuwe yi ra, i xa limaniya nun senbe fi a ma, barima a tan nan fama tide pama ya ra Yuruden igirife ra. I bɔxi naxan toma, Yosuwe fama ne na bɔxi sode Isirayila yi ra, a findi e ke bɔxi ra.› ²⁹ Na nan a toxi, won naxa lu gulunba Beti Peyori yatagi.

4

Ala xa seriyɛ rabafe

¹ ‹Yakɔsi, Isirayila, wo wo tuli mati. Wo xa bira seriyɛ nun yaamari fɔxɔ ra n wo xaranfe naxee ra yi ki, alako wo xa simaya sɔtɔ, wo man xa bɔxi sɔtɔ wo babae Marigi Alatala naxan fixi wo ma. ² Wo naxa sese sa yaamari xun, n naxan falaxi wo be. Wo man naxa sese ba a ra. Wo xa wo Marigi Alatala xa yaamari rawali alɔ n na falaxi wo be ki naxe.›

³ ‹Wo yae bara fee to Alatala naxee rabaxi Peyori. Wo Marigi Alatala bara mixi birin faxa naxee Bali batuxi Peyori. ⁴ Kɔnɔ wo tan naxee biraxi wo Marigi Alatala xa fe fɔxɔ ra, wo birin man na simaya kui han to.›

⁵ ‹Wo a kolon, n bara wo xaran seriyɛ nun yaamari ra alɔ n Marigi Alatala a yamarixi n na ki naxe, alako wo xa a raba bɔxi ma dennaxe findima wo gbe ra. ⁶ Wo xa a ti xɔri ma, wo xa a raba, a xa findi lonni ra wo be, a xa xaxili fi

wo ma. Si gbetee na yi seriyee kolon, e fama ne a falade, «Yi si findixi lonnila fanyie nan na.» ⁷ Si mundun xa ala makorexi a ra alo won Marigi Alatala a makorema won na ki naxee won na a maxandi temui naxee? ⁸ Seriyee nun yaamari tinxixi na si mundun be alo won ma seriyee n naxan soxi wo yi ra yi ki? ⁹ Wo xa fee ragata wo xaxili ma loxoe birin wo xa simaya kui, wo naxee toxi. Wo naxa neemu nee ma, e naxa ba wo boje ma. Wo xa e masen wo xa die nun wo xa mamadie be.»

¹⁰ «Wo wo mapoxun loxoe ma wo ti wo Marigi Alatala ya i loxoe naxee, Xorebe geya fari. Na loxoe Alatala naxa a fala n be, «Nama birin xa malan n yire. N xa n ma seriyee fala e be alako e xa gaaxu n ya ra e xa duniyeigiri kui. E man xa a xaran e xa die fan na.» ¹¹ Wo naxa wo maso geya bunyi ra. Te nu bara din geya ra han koore ma. Dimi, nuxui, nun kunda naxa goro. ¹² Alatala naxa woyen wo be te tagi. Wo naxa a woyen xui me, kono wo mu sese to. Wo nu a xui nan tun mema. ¹³ A naxa a xa saate masen wo be, wo naxan nawalima. A naxa na yaamari fu sebe geme walaxe firinyi ma. ¹⁴ Na waxati, Alatala naxa n yaamari n xa wo xaran seriyee nun yaamari ra, alako wo xa a raba boxi ma naxan findima wo gbe ra.»

¹⁵ «Wo naxa wo yete ranee mu loxoe ma de Alatala woyen wo be loxoe naxee, Xorebe geya fari te tagi, wo mu a gundi yati to. ¹⁶ Wo naxa findi yunubitoe ra de kuyee yailanfe ra, naxee misaalixi xeme, gine, ¹⁷ sube, xoni, ¹⁸ bubusee nun yexee ra naxee na ye ma. ¹⁹ Wo naxa wo

yae rate koore ma de, soge batufe ra, xa na mu a ra kike, xa na mu a ra tunbuie. Se naxee birin na koore ma, wo naxa wo igoro e be, wo naxa e batu. Wo Marigi Alatala nee daaxi si birin nan be, naxee na dunija ma. ²⁰ Kono wo tan, Alatala wo ramini ne fe xoxoxe kui Misira boxi ma alako wo xa findi a xa nama ra, alo wo na ki naxe to loxe.»

²¹ «Alatala naxa xono n ma wo xa fe ra. A naxa a kali a n mu Yuruden igirima, n mu fama sode yi boxi fanyi ma wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma ke ra. ²² N tan, n fama faxade yi boxi nan ma. N mu fama Yuruden igiride feo. Kono wo tan fama ne a igiride, na boxi fanyi findi wo gbe ra. ²³ Wo xa wo pengi sa wo yete xon ma alako wo naxa nemu wo Marigi Alatala xa saate ma a naxan tongoxi wo be. Wo naxa kuye yo yailan wo Marigi Alatala naxee ratonxi wo ma, ²⁴ barima wo Marigi Alatala luma alo te naxan se kanama, a mu wama a firin boore xon ma.»

²⁵ «Wo na die nun mamadie soto temui naxe, wo na bu ki naxe boxi ma, xa wo kuye yailan se nde misaali ra, xa wo fe paaxi raba wo Marigi Alatala ya i naxan mu rafan a ma, ²⁶ koore nun boxi nan na won seede ra to loxe, wo fama ne faxade mafuren boxi ma naxan fama findide wo gbe ra Yuruden naakiri ma. Wo mu fama simaya sotode, wo halakima ne. ²⁷ Alatala wo rayensenma ne pamanee ma. Wo si fama ne xurunde pamae tagi Alatala na wo xanin dennaxe. ²⁸ Menni wo fama kuyee nan batude, mixie naxee yailanxi wuri ra, xa na mu a ra gemε, kuye naxee mu noma se tode, e mu fe

mema, e mu e degema, e mu se xiri mema. ²⁹ Menni wo fama ne wo Marigi Alatala fende. Wo a toma ne xa wo a fen wo boje fanyi ra, wo janige birin na. ³⁰ Wo xa toore kui na fe birin wo lima ne. Na temui wo fama gbilende wo Marigi Alatala ma, wo a xui mema ne, ³¹ barima wo Marigi Alatala, Ala na a ra naxan kinikinima mixi ma, naxan mu wo rabejinma, naxan mu wo halakima. A mu fama nesmude saate ma a rakali naxan na wo babae be.»

³² «Wo wo mapoxun fe forie ma naxee bara dangi duniya ma kabi Ala adama daaxi temui naxe. Fe kaabanakoe gbete fan bara raba na xanbi ra? Nde bara na fe mooli maniye me sinden? ³³ Nama gbete nde na na ba, naxee bara Ala xui me te tagi, a man fa simaya soto alo naxan bara raba wo tan be? ³⁴ Ala mundun bara nama ba nama gbete yi ra jaxankate ra, tonxuma ra, kaabanakoe ra, gere belebele ra, fe magaaxuxie ra, alo wo Marigi Alatala naxan naba wo be Misira boxi ma wo ya xori?»

³⁵ «Na bara fixe wo be alako wo xa la a ra a Alatala keren peti nan Ala ra, Ala gbete yo mu na fo a keren. ³⁶ A naxa a xui ramini koore ma alako wo xa gaaxu a ya ra. A naxa te belebele masen wo be boxi fari, a woyen wo be a tagi. ³⁷ A naxa wo babae xanu, a naxa e bonsoe fan sugandi hali e dangi xanbi. Na nan a toxi a wo raminixi senbe ra Misira boxi ma. ³⁸ A sie keru wo be naxee senbe gbo wo tan be, a e xa boxi so wo yi ra ke ra alo wo a toxi ki naxe to. ³⁹ Wo lan ne wo xa a kolon to loxoe wo boje kui, a Alatala keren peti nan na Ala ra koore nun boxi ma. Ala

gbete mu na na fo a keren. ⁴⁰ Wo a xa seriye nun a xa yaamari rabatu, n naxan sofe wo yi ra to loxoe, alako wo xa heeri soto wo tan nun wo bonsoe, hali wo dangi xanbi, alako wo man xa simaya xonkuye soto boxi ma wo Marigi Alatala dennaxe fixi wo ma abadan.»

Mixi ratanga taae

⁴¹ Annabi Munsa naxa taa saxan sugandi Yuruden sogetede biri. ⁴² Nee naxa findi mixi ratanga taae ra faxatie be naxee faxe tima, kono e mu a janigexi. Na faxeti noma lude yi taa keren keren na ma kui alako a nii xa ratanga gbexoxoe ma. ⁴³ Na taae findi Beteseri nan na gbengberenyi ma geya fari, Rubenkae xonyi, Ramoti taa naxan na Galede, Gadikae xonyi, a nun Golan, taa naxan na Basan boxi ma Manasikae xonyi.

Annabi Munsa xa masenyi firin nde

⁴⁴ Ala xa seriye nan ya, Annabi Munsa naxan masenxi Isirayilakae be. ⁴⁵ Masenyi, seriye, nun yaamari nan ya, Annabi Munsa naxan fala Isirayilakae be e nu minima Misira boxi ra temui naxe. ⁴⁶ Na temui, e nu na Yuruden naakiri nan ma, gulunba Beti Peyori ya tagi, Amorikae xa mange Sixon xa boxi ma. Sixon nu sabatixi Xesibon ne. Annabi Munsa nun Isirayilakae to mini Misira boxi ma, e naxa nola soto Sixon ma. ⁴⁷ E naxa a xa boxi rasuxu a yi ra, a nun Basan mange Ogo xa boxi. Yi Amorikae xa mange firinyie nu na Yuruden naakiri ma sogetede biri. ⁴⁸ Yi taae nu sigaxi Aroweri han Arinon xure, sigafe ra Xerimon geya ma, naxan xili Siyon. ⁴⁹ Yi

taae nan nu Araba boxi ma Yuruden naakiri ma, sogetede biri, a sa doxo Araba baa ra Pisiga geya bun ma.

5

Yaamari fu

¹ Annabi Munsa naxa Isirayila pama maxili, a naxa a fala e be, «Isirayilakae, wo wo tuli mati yi seriye nun yaamari ra, n naxan falafe wo be to loxo. Wo lan wo xa a xaran, wo xa fenten a raba ki ma. ² Won Marigi Alatala bara saate tongo won be Xorebe geya fari. ³ Alatala nun won babae xa mu yi saate xirixi. A xirixi won tan nan birin tagi, won tan naxee na simaya kui yi waxati. ⁴ Alatala woyen ne won be ya nun ya te tagi geya fari. ⁵ Na temui n tan nan nu na wo nun Alatala tagi alako n xa Alatala xa masenyi ya xaran wo be, barima wo nu gaaxuxi te ya ra. Wo mu te geya fari. A naxa a masen wo be, ⁶ «N tan nan na wo Marigi Alatala ra. N tan nan wo raminixi Misira, wo nu na konyiya kui dennaxe.»

⁷ «Wo naxa Ala gbete batu fo n keren.»

⁸ «Wo naxa kuye yailan misaali yo ra, se yo ra naxee na koore nun boxi ma, naxee na ye bun ma. ⁹ Wo naxa wo igoro e be de, wo naxa e batu de, barima n tan nan na wo Marigi Alatala ra, n mu wama n firin boore xon. Xa mixi nde n matandi, n na kanyi paxankatama ne, a tan nun a bonsoe han a sa doxo a tolobitsee ra, xa na mu a ra a tolontolonyie ra naxee na n napaaxu. ¹⁰ Konon fe fanyi rabama ne bonsoe wulu be n nafan naxee ma, naxee n ma seriye rabatuma.»

11 «Wo naxa wo Marigi Alatala xili yelefu, barima Alatala mixi jaxankatama ne naxan na rabama.»

12 «Wo lan ne wo xa fenten malabui loxo ma, wo xa a binya alo wo Marigi Alatala a yamarixi wo be ki naxe. 13 Xi senni nan na wo be loxoxunyi kui wali loxo ra, wo xa wali birin nabafe ra. 14 A xi solofere nde findixi wo Marigi Alatala xa malabui loxo nan na. Wo naxa wali yo raba na loxo keli wo tan ma, a sa wo xa die li, wo xa konyie, wo xa ninge, wo xa sofalee, wo xa xuruse mooli birin, han a sa wo xa xore li naxee na wo xonyi, alako wo xa konyie fan xa e malabu alo wo tan. 15 Wo naxa nemu konyi nan nu wo ra Misira. N naxa wo ramini na konyiya kui, a keli n senbe ma. N a falaxi wo be na nan ma, wo xa malabui loxo binya.»

16 «Wo xa wo baba nun wo nga binya alo wo Marigi Alatala a yamarixi wo be ki naxe, alako wo xa simaya xonkuye nun seewe soto boxi ma wo Marigi Alatala naxan fima wo ma.»

17 «Wo naxa faxe ti.»

18 «Wo naxa yene raba.»

19 «Wo naxa mure ti.»

20 «Wo naxa wule seedexoxoya raba wo boore xun.»

21 «Wo naxa mila wo boore xa gine ma, a xa banxi, a xa xe, a xa konyi, a xa ninge, a xa sofale, nun se naxan birin findixi a gbe ra.»

22 «Alatala yi fee nan masen wo xa malanyi kui, a xui itexi ra, geya fari, te tagi, nuxui nun kunda tagi. A mu sese sa a xun ma. A naxa e sebe geme walaxe firin ma, a e so n yi ra.»

²³ «Wo yi xui με kuye ifoore kui temui naxe, te tagi, geya fari, wo naxa wo maso n na, wo nun wo xa mangee nun kuntigie. ²⁴ Wo naxa a fala, «Muxu Marigi Alatala bara a xa noore nun a xa gboe masen muxu be. Muxu bara a xui με woyen na te tagi. Muxu bara a kolon to a Ala noma woyende mixi be, na kanyi man fa lu a mu faxes. ²⁵ Yakosi, muxu fa muxu makorema faxes ra munfe ra? Yi te muxu faxama ne. Xa muxu man muxu tuli mati won Marigi Alatala xui ra, muxu faxama ne. ²⁶ Mixi mundun luxi alo won tan naxan bara Alatala xui με a woyenma te tagi, na kanyi man fa lu a mu faxes? ²⁷ I tan Munsa, i maso won Marigi Alatala ra, i xa i tuli mati a xa masenyi ra, alako i xa na madangi muxu be, muxu muxu tuli matima ne i ra, muxu man fa a xui rabatu.»

²⁸ «Alatala naxa wo xa woyenyi με, wo naxan falaxi n be. A naxa a masen n be, «N bara jama fala xui με. E naxan birin falaxi nondi na a ra. ²⁹ Xa n ma fe gaaxui lu e boje ma temui birin, e man naxa n ma yaamari rabatu, e tan nun e bonsoe fama ne heeri sotode abadan. ³⁰ Siga i xa sa a fala e be, e xa so e xa kiri banxie bun ma. ³¹ Kono i tan xa lu n fe ma be. N xa n ma seriye nun yaamari birin masen i be, i lan i xa e xaran naxan na, alako e xa no na rapere de boxi ma n fama dennaxe fide e ma.» ³² Wo Marigi Alatala naxan masenxi wo be, wo xa wo tuli mati na ra, wo man xa a rabatu. Wo naxa siga koola ma, wo naxa siga yirefanyi ma. ³³ Wo xa bira yi kira fanyi nan foxo ra won Marigi Alatala naxan masenxi, alako wo naxa faxes, wo fa simaya xonkuye soto seewe kui boxi ma wo

fama dennaxe sotode.»

6

Ala xa marafanyi nun a xa seriye

¹ «Seriye, yaamari, nun masenyi nan yi ki, wo Marigi Alatala naxan soxi n yi ra alako n xa a xaran wo ra, wo xa no a rabade boxi ma a fafe naxan fide wo ma. ² Wo xa gaaxu won Marigi Alatala ya ra. Wo xa simaya kui, wo tan, wo xa die, a nun wo xa mamadie, wo xa yi seriye nun yi yaamari birin naba n naxan soxi wo yi ra, alako wo xa simaya xonkuye soto. ³ Isirayilakae, wo wo jengi sa yi birin xon ma, wo man xa fenten a raba ki ma. Wo fama ne hɛeri sotode, wo fama ne findide nama gbegebe ra yi boxi ma xije nun kumi gbegebe na dennaxe, alo wo benbae Marigi Alatala a falaxi wo be ki naxe. ⁴ Isirayilakae, wo wo tuli mati. Won Marigi Alatala keren peti na a ra. ⁵ Wo lan ne wo xa wo Marigi Alatala xanu wo boje fixexi ra, wo nii ra, a nun wo senbe birin na. ⁶ N yi masenyi naxan xaranxi wo be yi ki, a xa lu wo boje ma. ⁷ Wo fama ne a mabanbande wo xa die be temui birin, xa wo na banxi kui, xa wo na biyaasife, koe nun yanyi ra. ⁸ A xa xiri wo belexe nun wo tigi ra tonxuma ra. ⁹ Wo xa a sebe wo xa banxi nun wo xa naade ma.»

¹⁰ «Wo Marigi Alatala na wo xanin temui naxe boxi ma a na dennaxe sofe wo yi ra, alo a rakali wo babae Iburahima, Isiyaga, a nun Yaxuba be ki naxe, wo fama ne taa belebele tofanyie sotode wo mu naxee tixi, ¹¹ banxi rafexie harige mooli birin na wo mu naxee fenxi, kolonyie wo mu naxee gexi, weni bilie nun oliwi bilie wo mu naxee sixi.

¹² Wo na wo dege han wo naxa wasa temui naxe, wo naxa neemu wo Marigi Alatala ma de, naxan wo raminixi konyiya kui Misira boxi ma. ¹³ Wo xa gaaxu wo Marigi Alatala ya ra. Wo xa a keren nan batu. Wo xa wo kali a xili nan na. ¹⁴ Wo naxa ala gbete batu de, mixie naxee batuma wo rabilinyi, ¹⁵ barima wo Marigi Alatala mu wama a firin nde xon. Xa na mu a ra a xonoma ne wo ma, a man fa wo faxa.»

¹⁶ «Wo naxa wo Marigi Alatala mato de, alo wo naxan naba Masa. ¹⁷ Wo xa wo Marigi Alatala xa seriyɛ, a xa masenyi, nun a xa yaamari rabatu tinxinyi kui a naxan soxi wo yi ra. ¹⁸ Wo xa wo jere tinxinyi kira ra. Alatala wama fe naxan birin xon ma, wo lan wo xa na nan naba. Na temui wo fama ne heeri sotode, wo fa boxi fanyi soto Alatala a kali naxan na wo babae be. ¹⁹ Wo wo yaxuie kerima ne alo Alatala a masenxi ki naxe.»

²⁰ «Wo xa die na wo maxorin temui naxe, «Munse na yi masenyi, yi seriyɛ, nun yi yaamari ra, won Marigi Alatala naxan soxi won yi ra yi ki?» ²¹ Wo fama ne e yaabide, «Firawuna xa konyie nan nu muxu ra Misira boxi ma, Alatala fa muxu ramini naa a senbe ra. ²² Alatala naxa tonxuma nun kaabanako belebele magaaxuxie raba muxu ya xori Misirakae ra, Firawuna nun a xa denbaya birin na. ²³ A muxu ramini ne Misira alako a xa muxu xanin boxi ma, a a kali dennaxe xa fe ra won babae be sofe ra won yi ra. ²⁴ Na temui Alatala naxa muxu yaamari, a muxu xa yi seriyɛ birin nawali a rawali ki ma. Xa won gaaxu won Marigi Alatala ya ra, a heeri nun simaya xonkuye fima ne won ma alo a na a rabafe ki

naxɛ yakɔsi. ²⁵ Xa won sa won Marigi Alatala xa yaamari birin nabatu alo a masenxi won bɛ ki naxɛ, na findima nɛ tinxinyi ra won bɛ.»

7

Isirayila nun Kanaankae

¹ «Wo Marigi Alatala na wo xanin boxi ma temui naxɛ, a dennaxɛ fima wo ma, a fama nɛ si solofere keride naxee findi Xitikae, Girigasakae, Amorikae, Kanaankae, Peresikae, Hiwikae nun Yebusukae ra, si solofere naxee sɛnbɛ gbo wo bɛ, e man wuya wo bɛ. ² Wo Marigi Alatala na e lu wo sagoe temui naxɛ, wo xutu sɔtɔma nɛ e ma, wo e halaki. Wo naxa saate xiri wo tagi, wo man naxa kinikini e ma. ³ Wo nun e tan naxa futi malan de. Wo naxa wo xa di ginɛ fi e xa di xɛmɛɛ ma, wo naxa ginɛ fan fen e ra wo xa di xɛmɛɛ bɛ. ⁴ Xa na mu a ra yi xɔɣɛɛ fama nɛ wo xa die ratantande, e xa ala gbɛtɛɛ batu. Alatala xɔnɔma nɛ wo ma na temui, a man fa wo faxa mafurenyi ra. ⁵ Kira nan yi ki wo lan wo xa mini naxan na yi mixie bɛ. Wo xa e xa sɛrɛxɛbadee a nun e xa gɛmɛ batuxie birin kana. Wo xa e xa Asera wuri masolixie bolon, wo xa e xa kuye birin gan.»

⁶ «Wo bara findi wo Marigi Alatala xa pama ra. Wo Marigi Alatala bara wo tan nan sugandi dunija pama tagi bɛndɛ fupɛ fari, alako wo xa findi a yɛtɛ yati gbe ra. ⁷ Alatala mu wo sugandixi wo xa pama xasabi xa fe xa ra, barima wo xurun si birin bɛ. ⁸ Alatala wo tan nan sugandixi a xa xanunteya xa fe ra. A bara wa saate rakamalife a naxan tongo wo benbae bɛ. Na nan a toxi a wo

raminixi bɔxi ma a senbe ra wo nu na konyiya kui dennaxe. A naxa wo ba Firawuna yi ra, Misira mange. ⁹ Wo xa a kolon wo Marigi Alatala, nan keren peti na Ala ra. Ala findixi Fonisire Mange nan na naxan a xa saate rakamalima, naxan heeri gbegbe fima wo ma. A na rabama wo bɔnsɔee be naxee fama wo xanbi ra, naxee a xanuma, e man a xa yaamarie rabatu. ¹⁰ Kɔnɔ a gbilenma ne mixie fɔxɔ ra naxee a xɔnma, a a xɔnnantee ralɔema ne keren na. ¹¹ Wo xa fentɛn n ma yaamari nun n ma seriye ma n naxan soxi wo yi ra to lɔxɔe.»

¹² «Xa wo wo jɛngi sa yi yaamari xɔn ma, wo naxa fentɛn a ma, wo Marigi Alatala fama a xa saate rakamalide, a heeri fima ne wo ma alo a rakalixi wo benbae be ki naxe. ¹³ A wo xanuma ne, a barake sa wo xa fe, a man wo rawuya. A di gbegbe barife ragiri wo ma. Wo fa bɔxi daxamui fan sɔtɔde, mɛngi, weni neene nun ture. A man fa wo xa ningee nun wo xa xurusee rawuya. A yi birin nabama ne bɔxi ma, a rakali naxan na wo babae be sofe ra wo yi. ¹⁴ A wo barakama ne dangife si birin na. Dibaritare mu fama lude wo ya ma, xeme ba, gine ba, xa na mu a ra xuruse. ¹⁵ Alatala wo ratangama ne fure dɔxɔe mɔoli birin ma, a nun fe jaaxi birin ma wo naxee kolonxi Misira bɔxi ma. Kɔnɔ a yi fure rasanbama mixie nan ma naxee na wo rapaaxu. ¹⁶ Wo lan ne wo xa mixi birin faxa, wo Marigi Alatala naxee soma wo yi ra. Wo naxa kinikini e ma, wo man naxa e xa alae batu, alako e naxa wo ratantan.»

¹⁷ «Wo fama a mapɔxunde wo bɔne ma, «Yi sie

gbo dangife won tan na. Won tan nola sotoma nee ma di?» ¹⁸ Kɔnɔ, wo naxa gaaxu e ya ra. Wo xa ratu wo Marigi Alatala naxan nabaxi Firawuna nun Misira boxi ra. ¹⁹ Wo bara fe xɔrɔxɔe to naxee dɔxɔxi e ma, tonxumae nun kaabanakoe naxee rabaxi. Wo bara wo Marigi Alatala senbe to a wo ramini ki naxe Misira boxi ma. Na nan a toma wo Marigi Alatala na mooli rabama jamanɛ birin na wo gaaxuxi naxee ya ra. ²⁰ Wo Marigi Alatala fama ne wo yaxuie birin halakide, hali naxee noxunma wo ma. ²¹ Wo naxa gaaxu e ya ra, barima wo nun wo Marigi Alatala na a ra, Ala belebele naxan magaaxu.»

²² «Wo Marigi Alatala fama ne yi jama keride a xuri xuri ra wo ya i. Wo mu noɔma e birin faxade waxati keren bun, xa na mu a ra wula i subee fama ne wuyade, e wo tooro. ²³ Wo Marigi Alatala fama ne yi mixie sode wo yi ra. E ifuma ne kira ma, han e sa halaki. ²⁴ A fama ne e xa mangɛe sode wo yi ra, wo e xili ralɔe. Mixi yo mu noɔma tide wo kanke. Wo e birin halakima ne.»

²⁵ «Wo e xa ala yailanxie ganma ne. Wo naxa mila e xa xeɛma nun gbeti ma naxan na kuyee ma. Wo naxa na findi wo gbe ra alako a naxa findi wo fan be gantanyi ra, barima fe nan na ki wo Marigi Alatala naxan naharamuxi. ²⁶ Wo naxa na kuye mooli jaaxi raso wo xa banxi kui de, alako wo naxa halaki alo kuyee. Wo nee findima se jaaxi nan na barima a raharamuxi.»

8

Nɛɛmufe Alatala ma

¹ «Wo xa yi yaamari birin naba n naxan xaranfe wo be to loxoe. Na nan fama a niyade wo xa simaya soto, wo fa findi pama gbegbe ra. Na temui, wo noma yi boxi sotoe alo Alatala a rakalixi wo babae be ki naxe. ² Wo xa wo mapoxun jere xonkuye ma wo Marigi Alatala naxan nagiri wo ma yi gbengberenyi igirife ra yi je tongo naani bun ma. A yi fe xoxoxoe rabaxi ne wo ra, alako wo xa wo yete magoro, a xa wo mato, a xa no a kolonde fe naxan na wo sondonme ma. A man xa no a kolonde xa wo wama a xa seriye mabanbanfe. ³ A bara wo xa fe magoro, a bara wo raxi kaame ra. A bara mana so wo yi ra, wo nun wo benbae mu donse naxan kolon. A a masen wo be na ki ne, a ibunadama mu noma balode donse xa kansan xun na, kon masenyi fan birin na naxan fatanxi Alatala ra. ⁴ Wo xa donmae mu jonxi, wo sanyie mu funtuxi yi je tongo naani bun ma. ⁵ Wo lan ne wo xa a kolon a wo Marigi Alatala na wo xurufe ne alo baba a xa di xuruma ki naxe. ⁶ Wo wo Marigi Alatala xa yaamari mabanban, wo xa wo yete suxu alo a wama a xon ma ki naxe, wo man xa gaaxu a ya ra.»

⁷ «Wo Marigi Alatala wo rasoma ne boxi fanyi ma xuree nun dulonyie na dennaxe. Ye gbegbe na na boxi bun ma, a man minima gulunba nun geya fari. ⁸ Boxi na a ra mengi, fundenyi maniye, weni bili, xore, kinkirinsi, oliwi, nun kumi na dennaxe. ⁹ Taami mu jonma soton, se birin fama ne lude wo yi ra. Wure fama ne minide gemee kui, wure gbeeli fan sotoma ne geya kui.»

¹⁰ «Wo na wo dege han wo naxa luga, wo xa

wo Marigi Alatala tantu yi bɔxi fanyi xa fe ra. ¹¹ Wo naxa wo yete ranemu wo Marigi Alatala xa fe ma de, tondife a xa yaamari nun a xa seriye rabatufe ra, n naxan xaranxi wo be to loxo. ¹² Wo na wo dege han wo naxa luga, wo na banxie ti, wo naxa sabati e kui, ¹³ wo xa xurusee xungbe nun a lanmae na wuya, wo xa gbeti nun wo xa xema na gbo, wo harige birin na gbo, ¹⁴ wo xa fenten wo yete ma a fanyi ra alako wo naxa wo yete igbo han wo xa nemu wo Marigi Alatala ma, naxan wo raminixi Misira bɔxi ma konyiya kui. ¹⁵ A bara wo radangi gbengberen yire magaaxuxi ra, bɔximase xone kanyi nun tali na dennaxe, ye mu na bɔxi naxan ma. A naxa ye ramini fanye kui. ¹⁶ A naxa mana donse so wo yi ra gbengberenyi ma, wo benbae mu nu naxan kolon, alako a xa wo xa fe magoro, a xa wo mato, a fa no fe fanyi rabade wo be. ¹⁷ Wo naxa a mapoxun de a wo senbe nun wo xa kɔta nan yi harige fixi wo ma. ¹⁸ Wo xa wo ratu wo Marigi Alatala ma, a tan nan yi senbe fima wo ma, alako wo xa na harige birin soto. A man bara saate masen wo be to loxo a naxan tongo a nun wo babae ra.»

¹⁹ «Xa wo nemu wo Marigi Alatala ma, xa wo bira ala gbete batufe foxo ra, xa wo tuubi e be, xa wo wo magoro e be, n xa a fala wo be to loxo, wo halakima ne. ²⁰ Iyo, wo halakima ne alo Alatala si gbete halakixi ki naxe wo ya xori, barima wo mu wo tuli matixi wo Marigi Alatala xa masenyi ra.»

9

Isirayilakae Ala matandife

¹ «Isirayilakae wo wo tuli mati. To loxoe wo na sigafe Yuruden nan igiride. Wo fama ne sie ragide naxee gbo wo be, e senbe dangi wo ra. Wo fa e xa taae tongo naxee tete itexi han. ² Wo fama Anaki xa die nan masotode, mixi senbema naxee gbangbalan, wo naxee kolon a fanyi ra. Wo bara a me, e a falama, «Nde noma tide Anaki xa die ya i?» ³ Wo noma a kolonde yakosi, a wo Marigi Alatala na a jerefe wo ya ra, alo te naxan se birin kanama. A tan nan yati e halakima, a e xa fe magoro wo ya xori. Wo e kerima ne, wo e birin halakima ne alo wo Marigi Alatala a masenxi wo be ki naxe. ⁴ Wo Marigi Alatala na e keru wo ya ra temui naxe, wo naxa wo yete matoxo de han wo xa a fala, «Alatala na a xexi muxu yi boxi masotoxi muxu xa tinxinyi saabui ra.» E xa fe kobi raba na a toxi Alatala e kerixi beenun wo xa be li. ⁵ Wo naxa a manoxun de a wo be sotoxi wo xa tinxinyi nun wo xa fanyi nan ma. Alatala yi sie kerima e xa yuge kobi nan ma, a man xa nate rakamali a naxan tongo wo babae Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba be. ⁶ Wo xa a kolon wo xa tinxinyi xa mu a niyaxi wo Marigi Alatala yi boxi fanyi soxi wo yi ra a xa findi wo gbe ra. Nama xurutare nan na wo ra.»

⁷ «Wo xa wo ratu a ma wo wo Marigi Alatala raxono ki naxe gbengberenyi ma. Wo naxa nemu wo keli loxoe ma Misira, han wo so loxoe be, wo nu xurutarena rabama ne wo Marigi Alatala ra. ⁸ Wo Alatala raxono ne Xorebe geya fari han a naxa wa wo faxafe. ⁹ N to te geya fari

alako n xa walaxe geme daaxi tongo naxan findi saate ra Alatala nun won tan tagi, n naxa yanyi tongo naani nun koe tongo naani raba geya fari, n mu taami don, n mu ye fan min. ¹⁰ Alatala naxa yi walaxe geme daaxi firinyie so n yi ra, a naxan sebe a xonye ra. Alatala naxan fala wo be te tagi, wo nu malanxi loxoe naxe geya fari, na birin sebexi walaxe ma.»

¹¹ «Yi yanyi tongo naani nun yi koe tongo naani dangi xanbi, Alatala naxa yi walaxe geme daaxi firinyi so n yi ra naxan findi saate ra. ¹² Alatala naxa a fala n be, «Keli, i xa goro mafuren barima i xa nama i naxan naminixi Misira boxi ra, e bara yangoe belebele raba, e bara e ba kira ma n naxan masen e be, e bara kuye yailan wure raxunuxi ra.» ¹³ Alatala man naxa yi masen n be, «N bara a to yi nama, nama xurutare na a ra. ¹⁴ Keli be, n xa e halaki, n xa e xili jon dunipa ma. N i mafindima nama gbegbe ra naxan senbe gbo, e man wuya, dangi boore nama ra.» ¹⁵ N naxa goro geya fari, naxan nu luxi alo a na te nan tagi, na walaxe firinyie suxuxi n yi ra, Ala xa saate sebexi naxee ma. ¹⁶ Na temui n naxa a to wo bara yunubi fe raba wo Marigi Alatala ra. Wo ninge yailan wure raxunuxi ra. Wo wo ba kira ma Alatala naxan masen wo be. ¹⁷ N naxa yi walaxe geme daaxi firinyie suxu n belexe firinyi ra, n fa e wole, e naxa iboo wo ya xori.»

¹⁸ «N naxa bira boxi Alatala ya i alo n naxan naba a singe. N naxa lu naa yanyi tongo naani nun koe tongo naani, n mu taami don, n mu ye fan min. N na birin naba wo xa yunubi nan ma fe ra, naxan napaaxuxi Alatala ma, a a raxono.»

19 N naxa gaaxu Alatala xa xone ra a xonoxi wo ma naxan ma han a wa wo halakife. Kono Alatala man naxa n ma maxandi suxu. ²⁰ A boje nu texi Haruna nan ma a gbe ra han a wa a halakife, kono n naxa Ala maxandi Haruna fan be. ²¹ N naxa ninge tongo wo naxan yailanxi, naxan findixi wo xa yunubi fe ra, n a woli te xora, n a iwuru han a findi xube ra. N naxa na xube ibagan susui ye xora naxan kelima geya kon na.»

²² «Wo man bara Alatala raxono Tabera, Masa, nun Kibiroti Hataawa. ²³ Alatala to wo xee kelife Kadesi Barineya yi xeraya ra, «Wo siga, wo xa boxi tongo n naxan soxi wo yi ra,» wo naxa wo Marigi Alatala xui matandi. Wo mu la a fala xui ra, wo mu na fan suxu nondi ra. ²⁴ Kabi n naxa sa wo kolon, wo xurutare fe nan tun nabafe Alatala ra.»

²⁵ «Alatala to wa wo faxafe, n naxa n felen boxi ma, n a maxandi yanyi tongo naani nun ke tongo naani bun ma. ²⁶ N naxa Alatala maxandi, «Marigi Alatala, i naxa i yete xa jama halaki, i jama naxan xa xoreya soxi a yi i xa gboe saabui ra, i naxan naminixi Misira boxi ma i senbe ra. ²⁷ I ratu i xa konyie ma, Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba. I naxa i kobe rato yi jama xa xaxili xoxoxoya ma, e xa jaaxui, nun e xa yunubi ma, ²⁸ alako Misirakae naxa a fala, «Alatala mu noma yi mixie xaninde boxi ma a dennaxe laayidi tongoxi e be. A e xonxi ne. A e ramini alako a xa sa e faxa gbengberenyi ma.» > ²⁹ Alatala i xa jama nan lanxi e ma. I gbe nan na e ra, i naxee xoreyaxi i senbe nun i xa mangeya ra.»

10

Ala xa xanunteya

¹ «Na temui Alatala naxa yaamari fi n ma. A naxe, «Walaxe gemε daaxi firin yailan alo a singee nu ki naxe. I man xa kankira wuri daaxi yailan. Na temui i xa fa n yire geya fari. ² N man gbilenma ne yi seriyε sebe ra naxan nu na boore walaxe ma, i naxee kanaxi. I fama e sade na kankira nan kui.» ³ N naxa kankira yailan wuri mooli nde ra naxan xoxoxo. N naxa walaxe gemε daaxi firin fan yailan naxan maniya booree ra. N naxa te e ra geya fari. ⁴ Alatala naxa sebeli ti yi walaxe neeneε ma, alo naxan singe nu sebehi booree ma. Yi yaamari fu, a naxee yaxaran wo be geya fari te tagi wo nu malanxi temui naxe, Alatala naxa e so n yi ra. ⁵ N naxa goro geya fari, n fa e sa kankira kui, n naxan yailanxi. E naxa lu naa alo Alatala a fala n be ki naxe.»

⁶ Isirayilakae naxa keli Bene Yakan kolonyie ra sigafe ra Mosera. Haruna laaxira menni ne, a naxa bendε soto naa. A xa di Eleyasari naxa findi a joxoe ra serexedubeja kui. ⁷ Na dangi xanbi Isirayilakae naxa siga Gudugoda. E to keli Gudugoda, e naxa siga Yotobata, xure gbege na boxi naxan ma. ⁸ Na waxati bun ma, Alatala naxa wali taxu Lewi bonsoe ra, e xa findi kankira xaninyie ra, e xa ti Alatala ya i a xa wali rabafe ma, e man xa duba pama be Alatala xili ra. Na nan nabafe han to loxoe. ⁹ Na fe na a toxi Lewi bonsoe mu ke sotoxi e ngaxakerenyie ya ma. Alatala nan na e tan malima ra alo a a fala ki naxe.

¹⁰ «N naxa lu geya fari yanyi tongo naani nun koe tongo naani alo n naxan naba singe ra. Alatala man naxa n ma maxandi suxu, barima a mu waxi wo faxafe. ¹¹ Alatala naxa a masen n be, «Nama rapere. E xa so boxi ma n nan nakalixi naxan na e babae be sofe ra e yi.»»

¹² «Yakosi fa, Isirayilakae wo Marigi Alatala wama wo xa munse raba? A wama ne wo xa gaaxu a ya ra alako wo xa wo jere a xa kira xon ma, wo xa a xanu, wo xa a rabatu wo boje fiixe nun wo nii birin na. ¹³ Alatala wama ne wo xa a xa yaamari raba, wo xa a xa seriye rabatu, n naxan soxi wo yi ra to loxoe, alako wo xa simaya xa fan. ¹⁴ Wo Marigi Alatala nan gbe na koore nun boxi ra, a nun se naxan birin na a ma. ¹⁵ Alatala wo babae nan xanu. Yakosi fa wo tan nan na e bonsoe ra, a wo tan nan sugandixi boore sie tagi, alo wo a toxi ki naxe to loxoe.»

¹⁶ «Wo lan ne wo xa wo xaxili raseniye, wo naxa xurutarepa raba sonon, ¹⁷ barima wo Marigi Alatala keren peti nan na Ala ra, mangee xa mange, Ala belebele senbema magaaxuxi, naxan mu mixi rafisa a boore be, naxan mu kiiti jaaxi kobiri rasuxuma. ¹⁸ A tan nan kiridie nun kaape ginnee kantama ra. Xonne rafan a ma, a donse nun sose soma e yi ra. ¹⁹ Wo tan fan, wo hinne xonne ra naxee na wo ya ma. Wo xa wo mapoxun xone nan nu na wo tan fan na Misira boxi ma. ²⁰ Wo xa gaaxu wo Marigi Alatala ya ra, wo xa tuubi a be, wo xa bira a foxo ra, wo man xa wo rakali a tan nan xili ra. ²¹ A tan nan na wo xa noere ra. A tan nan na wo Marigi Ala ra, naxan kaabanakoe nun fe magaaxuxie rabaxi wo

ya xɔri. ²² Wo babae nu fama temui naxɛ Misira, e mu nu dangixi mixi tongo solofere ra. Yakosi wo Marigi Alatala bara wo rawuya dangi tunbuie ra naxee na koore ma.»

11

Won ma xanunteya Ala be

¹ Wo xa wo Marigi Alatala xanu, wo tuubi a be, wo xa a xa yaamari, a xa seriye, a xa masenyi, nun a xa tonyi rabatu temui birin.

² Wo xa a kolon to lɔxɔɛ wo xa die mu Alatala xa kaabanako magaaxuxie toxi e ya ra. E mu wo Marigi Alatala xa seriye mexi e tuli ra. ³ E mu a xa laamatunyie toxi Misira, a nun a naxan nabaxi Firawuna nun a xa bɔxi birin na. ⁴ E man mu fe toxi a naxan nabaxi Misira sɔorie ra, e xa soe nun gisee ra. E mu a to Ala Misira sɔorie madulaxi Kale Baa ma ki naxɛ, e to bira wo fɔxɔ ra, Alatala fa e birin halaki kerenyi ra.

⁵ E man mu fee toxi a naxee raba gbengberenyi ma beenun wo xa be li. ⁶ A naxa wo ratanga Datan nun Abirami ma, naxee findi Eliyabi xa di xɛmɛ ra Ruben bɔnsɔɛ ya ma. Isirayilakae birin ya xɔri, bɔxi naxa a rabi, a fa a raxutu e nun e xa denbayae birin ma, e xa kiri banxie, nun mixi birin ma naxee nu biraxi e fɔxɔ ra. ⁷ Wo tan nan yati bara fe belebelee to Alatala naxee rabaxi.

⁸ Na nan a toxi, wo lan wo xa yi seriye rabatu n naxan xaranfe wo be to lɔxɔɛ, alako wo xa limaniya sɔto yi bɔxi masɔtofe ra wo na sigafe dennaxɛ. ⁹ Wo xa yi raba alako wo xa bu bɔxi ma Alatala a kalixi naxan xa fe ra, a sofe ra wo babae nun e bɔnsɔɛe yi, xije nun kumi gbegbe na bɔxi

naxan ma. ¹⁰ Wo fama boxi naxan sotode, a mu luxi alɔ Misira boxi, wo kelixi dennaxɛ. Misira tan, wo na gɛ xɛ sade, fo wo nu ye maxanin a ma laakɔɛ daaxi wo sanyi ra. ¹¹ Wo fama boxi naxan sotode, geya nun gulunba yire na a ra, tunɛ ye naxan nafanma a fanyi ra. ¹² Boxi na a ra wo Marigi Alatala ɲengi saxi naxan xɔn. A man fa mɛɛni a ma, keli ɲɛ fɔle han ɲɛ ɲɔnyi.

Ala xa laayidi

¹³ Xa wo yi seriye ratinmɛ a fanyi ra n naxan xaranxi wo bɛ yi ki to lɔxɔɛ, xa wo wo Marigi Alatala xanu, wo a xa seriye raba bɔɲɛ fiixɛ ra nun wo nii ra, ¹⁴ a tunɛ rafama nɛ wo xa boxi ma, ɲɛmɛ a nun sogofure, alako wo xa harige fanyi soto, alɔ mɛngi, weni nɛɛnɛ, a nun ture. ¹⁵ A man ɲooge fan nafanma nɛ wo xa boxi ma wo xa xurusee naxan donma. Wo baloe gbegbe sɔtɔma nɛ, wo a don han wo luga. ¹⁶ Wo xa fe mɔoli birin naba alako fefe yo naxa wo ba yi kira fanyi xɔn ma. Wo naxa wo igoro ala gbɛtɛɛ batufe ra. ¹⁷ Xa wo na fe mɔoli raba, Alatala xɔnɔma nɛ wo ma. Na tɛmui a a niyama nɛ tunɛ mu fa sɔnɔn, sansi yo mu fanma boxi ma sɔnɔn, wo fa halaki yi boxi ma Alatala naxan soxi wo yi ra.

¹⁸ Wo xa yi seriye rasabati wo bɔɲɛ ma nun wo nii ra. Wo nde xiri wo bɛlɛxɛ nun wo tigi ra tɔnxuma ra, alako wo naxa nɛɛmu a ra. ¹⁹ Wo xa a xaran wo xa die ra wo xa banxie kui, wo xa biyaasie kui, wo sa tɛmui, wo keli tɛmui. ²⁰ Wo xa a seɛɛ wo xa banxie nun wo xa naadɛɛ ma. ²¹ Na nan a toma wo xa simaya nun wo xa die xa simaya xɔn kuyama boxi ma Alatala naxan laayidixi wo benbae bɛ han dunɲa rapɔnyi.

²² Xa wo yi seriye rabatu a rabatu ki ma, n naxan xaranxi wo be, xa wo wo Marigi Alatala xanu, xa wo wo jere a xa kira xon ma, xa wo bira a foxo ra, ²³ Alatala fama ne yi sie birin keride wo ya xori, wo fa no e ra, naxee gbangbalan wo be, naxee senbe gbo wo be. ²⁴ Wo na wo sanyi ti dennaxe birin ma, naa findima wo gbe nan na. Wo xa boxi italama keli gbengberenyi ma han Liban, keli Efirati xure ma han Mediteran Baa ra. ²⁵ Mixi yo mu suusama tide wo ya ra. Wo na siga boxi naxan yo ma, wo Marigi Alatala a niyama ne mennikae xa gaaxu wo ya ra, e boje mini alo a masenxi wo be ki naxe.

²⁶ Wo a mato, n bara barake nun danke sa wo ya i to. ²⁷ Xa wo wo Marigi Alatala xa seriye rabatu a rabatu ki ma, n naxan soxi wo yi ra to, wo barake sotoma ne. ²⁸ Konɔ xa wo mu wo Marigi Alatala xa seriye ratinme, xa wo wo ba kira xon ma n naxan soxi wo yi ra to, xa wo bira ala gbete foxo ra wo mu naxee kolon, wo danke nan sotoma.

²⁹ Wo Marigi Alatala na wo xanin boxi ma a fama naxan sode wo yi ra, wo dubɛ masenyi tima Garisimi geya nan fari, wo danke masenyi tima Eballi geya nan fari. ³⁰ Na geyae na Yuruden naakiri nan ma, kira xanbi ra naxan na sogegorode, Kanaankae xa boxi ma naxee sabatixi Araba, Giligali ya tagi, More wuri belebele fe ma. ³¹ Wo na Yuruden igiri sigafe ra boxi ma wo Marigi Alatala dennaxe sofe wo yi ra, menni findima wo gbe nan na, wo man fa sabati naa. ³² Wo lan ne wo xa fenten yi seriye nun yi yaamarie ma, n naxee soxi wo yi ra to loxɔɛ.

12

Sali xa seriye

¹ Wo xa yi seriye nun yaamarie rabatu boxi ma, wo babae Marigi Alatala dennaxe sofe wo yi ra.

² Wo xa yire birin kana geyae fari nun fotonyie kui, yi sie kuyee batuma dennaxe. Wo fama yi sie keride. ³ Wo xa e xa serexebadee kana, wo xa e xa geme tonxumae kana, wo xa e xa Aseri wuri masolixie gan, wo xa e xa kuyee rabira, wo xa e xilie non naa.

⁴ Wo naxa wo Marigi Alatala batu na mooli ra de. ⁵ Wo xa Alatala fen yire nde a dennaxe sugandima wo bonsoe ya ma. Na findima Ala xa yire nan na, a xili matoxoma dennaxe. Wo xa siga menni ⁶ wo xa serexee mooli birin bade, alo serexe gan daaxie, serexe naxee mu ganma, farilee, hadiyae, serexe naxee bama alako wo waxonfe xa raba, janige serexee, nun xuruse di singee. ⁷ Wo xa wo xa serexee don menni, wo tan nun wo xa denbayae. Wo xa jalexin harige ra, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma.

⁸ A mu lanma kankan xa a yete waxonfe raba, alo wo a rabafe ki naxe yakosi, ⁹ wo to mu so boxi ma, wo Marigi Alatala dennaxe fima wo ma malabude ra. ¹⁰ Konon wo na Yuruden igiri, wo na sabati boxi ma wo Marigi Alatala dennaxe fima wo ma, a fama ne wo ratangade wo yaxuie birin ma naxee na wo rabilinyi, wo fa sabati naa bonesa kui. ¹¹ Na temui, menni findima wo Marigi Alatala xa yire sugandixi nan na, a xili matoxoma dennaxe. Wo xa wo xa serexee ba menni ne, n naxee yamarixi wo ra, alo serexe gan

daaxie, serexe naxee mu ganma, farilee, hadiyae, a nun serexe naxee bama alako wo waxonfe xa raba. ¹² Wo jalexinma ne wo Marigi Alatala ra, wo tan, wo xa die, wo xa konyie nun Lewi xa die naxee na wo ya ma barima boxi mu na e tan be naxan findi e ke ra.

¹³ Wo naxa wo xa serexe gan daaxie ba wo waxonde. ¹⁴ Wo e bama yire ne wo Marigi Alatala dennaxe sugandima wo bonsoe ya ma. N naxan birin yamarixi wo ra, wo xa a birin naba menni. ¹⁵ Kono i noma sube don daaxi faxade, Ala naxan fixi i ma, yire birin i na sabati dennaxe. Mixi seniyenxi nun mixi seniyentare noma a donde, alo xeli nun tooke. ¹⁶ Kono wo mu lan wo xa sube wuli min, wo xa a ifili boxi ma alo ye.

¹⁷ Wo mu lan wo xa mengi, weni neene, nun ture don wo xonyi, naxee findima wo xa farile ra Alatala be. Wo mu lan wo xa wo xa xuruse di singee fan don wo xonyi, wo naxee bama serexe ra Alatala be, serexe naxee bama alako wo waxonfe xa raba wo be, nun wo xa janige serexee. Wo mu lan wo xa wo xa bogi singee fan don wo xonyi, wo naxee bama serexe ra. ¹⁸ Wo lan wo xa na see birin don wo Marigi Alatala nan ya i a xa yire sugandixi kui. Wo tan, wo xa die, wo xa konyie, a nun Lewi xa die naxee na wo ya ma, wo xa na serexee don menni jalexinyi kui wo Marigi Alatala ya i, a naxan fixi wo ma. ¹⁹ Wo wo jengi sa Lewi xa die xon ma a fanyi ra. Wo naxa neemu e ma.

²⁰ Wo Marigi Alatala na wo xa boxi ragbo ye, alo a a laayidixi wo be ki naxe, xa wo wa sube nan xon ma, wo noma na donde han wo

wasa. ²¹ Xa wo makuya Alatala xa yire sugandixi ra a xili matoxoma dennaxe, wo noma xurusee faxade, wo Marigi naxee fixi wo ma, wo fa na sube don n ma seriye ki ma wo xonyie han wo wasa. ²² Mixi seniyenxi nun mixi seniyantare noma e donde alo xeli nun tooke. ²³ Konon wo mu lan wo xa sube wuli min, barima wuli findixi nii nan na. A mu lan wo xa sube nun a wuli don. ²⁴ Wo naxa wuli min, wo xa a ifili boxi ma alo ye. ²⁵ Wo naxa a min alako wo xa seewa, wo tan, nun wo xa die hali wo dangi xanbi. Wo xa fe tinxinxie raba, Alatala wama naxee xon.

²⁶ Xa wo wama serexe seniyenxi nan bafe Alatala be, alako wo waxonfe xa raba wo be, wo xa na serexe ba yire ne Alatala dennaxe sugandima. ²⁷ Naxan findixi serexe gan daaxi ra, wo xa na sube nun na wuli sa wo Marigi Alatala xa serexebade. Naxan findixi serexe boore daaxi ra, wo xa a wuli ifili wo Marigi Alatala xa serexebade, wo fa a sube tan don.

²⁸ Wo wo tuli mati, wo lan ne wo xa yi seriye ratinme n naxan soxi wo yi ra, alako wo xa seewa, wo tan nun wo xa die hali wo faxa xanbi abadan, barima fe fanyi na a ra naxan nafan wo Marigi Alatala ma.

²⁹ Wo Marigi Alatala na ge sie halakide wo saabui ra, wo na sabati e xa boxi ma, ³⁰ wo xa wo yete ratanga e xa fe kobi rabafe ma, e halaki xanbi. Wo xa wo yete ratanga e xa alae maxorinfe ma. Wo naxa a fala, «Yi sie nu tuubi rabirama e be di? N fan waxi na nan nabafe.» ³¹ Wo naxa na mooli raba wo Marigi Alatala ra, barima e nu fe kobie rabama e xa alae be Alatala

mu wama naxee xon. Mixi nan nu e ra, naxee nu e xa die ganma e xa kuyee be serexe ra.

13

Kuye batue

¹ Wo lan ne wo xa yi seriyε raba a raba ki ma n naxan soxi wo yi ra. Wo naxa sese ba a ra, wo man naxa sese fan sa a xun ma. ² Xa namijonme nde, xa na mu a ra waliyu nde, ³ sa kaabanakoe fe nun tonxuma fe raba wo ya xori, a man fa a fala wo be, «Won bira kuye batufe foxo ra, wo tan mu alae naxee kolon,» ⁴ wo naxa wo tuli mati na namijonme ra a nun na waliyu ra de. Wo Marigi Alatala nan fama wo matode na ki, alako a xa no a kolonde xa a xa xanunteya na wo sondonme ma, xa wo a xanuxi wo nii ra. ⁵ Wo lan wo xa tuubi rabira wo Marigi Alatala nan keren be, wo xa gaaxu a ya ra, wo xa a xa yaamarie raba, wo xa a xui rabatu, wo xa a keren nan batu, wo xa bira a foxo ra. ⁶ Yi namijonme nun yi waliyu mooli lan ne a xa faxa, barima a bara wa wo boje ratefe wo Marigi Alatala ma naxan wo raminixi konyiya kui Misira boxi ma. E bara wo ba kira xon Alatala wo tixi naxan na. Wo xa fe jaaxi jon wo tagi.

⁷ Xa wo ngaxakerenyi, xa na mu a ra wo xa di, xa na mu a ra wo xa baate gine, xa na mu a ra wo boore naxan nafanxi wo ma alo wo yete, sa wo manahane alako wo xa ala gbete batu, wo tan mu naxan kolon, wo babae fan mu naxan kolon, ⁸ si gbete naxee batuxi wo rabilinyi nun naxee makuya wo ra, keli boxi tuxui ma sa dexo boore tuxui ra, ⁹ wo naxa tin e xa woyenyi ra, wo

naxa wo tuli mati e ra. Wo naxa kinikini e ma, wo naxa e noxun, wo man naxa e kanta. ¹⁰ Wo lan ne wo xa na kanyi faxa, wo a gonɔ geme ra, nama fan fa a magɔɔ. ¹¹ Wo xa a magɔɔ han a xa faxa, barima a bara kata a xa wo ragbilen wo Marigi Alatala foxo ra naxan wo raminixi konyiya kui Misira boxi ma. ¹² Isirayilakae birin na na fe me, e luma ne gaaxui kui. Na temui na fe kobi mooli mu noma rabade wo tagi sonon.

¹³ Xa wo a me taa nde xa fe ra, wo Marigi Alatala wo rasabatima dennaxe, ¹⁴ a mennika ndee a falama e booree be, «Won xa kuye neene ndee batu,» ¹⁵ a lanma wo xa na mixi kobie xon nafen alako wo xa e keɲa kolon. Wo xa a kolon xa na fe kobi bara raba wo tagi. ¹⁶ Xa a sa na ki ne, wo xa na taakae birin faxa santidegema ra. Wo xa na taa halaki nun a xa xurusee birin na. ¹⁷ Wo e harige birin malanma taa tagi ne, wo te sa a ma, wo taa birin gan wo Marigi Alatala ya i. Naa fama findide boxi rabeɲinxi nan na. Menni tan mu findima taa ra sonon. ¹⁸ Wo naxa na se ratonxi sese tongo wo yete be, wo na naxan ganfe alako nde xa ba Alatala xa xone ra, a xa kinikini wo ma, a xa wo rawuya alo a rakalixi ki naxe wo babae be. ¹⁹ Xa wo tuubi rabira wo Marigi Alatala be a xa seriyɛ rabatufe ma, n naxan soxi wo yi ra to loxoɛ, xa wo fe tinxinxi raba wo Marigi Alatala ya i, a fama ne na heeri birin fide wo ma.

14

Nonfe seriyɛ

¹ Marigi Alatala xa die lanxi wo tan nan ma. Xa faxe fa sa ti, Wo naxa wo yete maxaba, wo naxa wo xunsexe bi wo tigi de ra. ² Wo bara findi wo Marigi Alatala xa nama seniyeñxi ra. A wo tan nan sugandixi boxi nama birin tagi, wo xa findi a gbe ra.

Sube radaxamuxi nun a radaxamutare

³ Wo mu lan wo xa se seniyeñtare don. ⁴ Subee nan yi ki, wo lan wo xa naxee don: ninge, yexee, si, ⁵ xeli, gaale, tooke, muntui, burunyi si, geya fari sube naxan maniyaxi yexee ra, bole, ⁶ sube naxee tore itaxunxi, e man na jooge don, e gbilen a rate ra e kon na.

⁷ Konon na subee ya ma, naxee tore itaxunxi firinyi ra, naxee jooge donma, e man fa gbilen a rate ra e kon na, ndee na e ya ma wo naxa e don alo joxome, yere, nun yere maniyee. E findixi sube seniyeñtaree nan na wo be, barima e jooge donma, e man fa gbilen a rate ra e kon na, konon e tore mu itaxunxi firinyi ra. ⁸ Xose naxan tore itaxunxi firinyi ra, konon a mu jooge donma, a man xa gbilen a rate ra a kon na, na nan a findixi sube seniyeñtare ra wo be. Wo naxa na sube don, wo man naxa wo belexe din a binbi ra.

⁹ Yexe naxee na ye xora, bele na naxee birin be a nun xalee, wo lan wo xa nee nan don. ¹⁰ Konon wo mu lan wo xa yexe don bele mu naxan be a nun xale. Wo xa nee kolon yexe seniyeñtare ra.

¹¹ Wo noma xoni seniyeñxi birin donde.

¹² Konon xonie xilie nan yi ki wo mu lan wo xa naxee don: yube, sege, xaruma gbontoe, ¹³ a nun

e maniyε birin. ¹⁴ Xaaxa fan wo naxa na don a nun a maniyε birin. ¹⁵ Xundi, koofole, a nun tagarantongoe, ¹⁶ wo naxa e don a nun e maniyε birin. ¹⁷ Gbongboe, yedonme, ¹⁸ laaba, tuke, a nun e maniyε birin, wo naxa e don. ¹⁹ Nimase xunxuri gabutenyi kanyi birin raharamupaxi. Wo mu lan wo xa e don. ²⁰ Wo lan wo xa nimasee nan don naxee seniyenxi.

²¹ Wo naxa sube don naxan faxaxi a yetε ma. Wo xa a so xone Ala kolontaree yi ra, naxee na wo xonyi, alako e xa a don, xa na mu wo xa a mati mixi gbetεε ma. Wo tan bara findi wo Marigi Alatala xa nama seniyenxi ra.

Wo naxa si yore jin a nga xijε ye ra.

Farile

²² Wo sansi naxan birin nawalima xe ma, wo lan ne wo xa farile ba a ra ne yo ne. ²³ Wo xa na farile don yire wo Marigi Alatala xili matoxoma dennaxe. Wo xa farile findima wo xa mengi, wo xa weni neene, wo xa ture, wo xa xurusee xa di singee nan na. Wo xa na ba alako wo noma gaaxude wo Marigi Alatala ya ra ki naxe loxoe birin. ²⁴ Xa a sa li wo satabide makuya wo Marigi Alatala xili matoxode ra, na kote xanife xoxoxoma ne wo be, barima wo Marigi Alatala bara barake gbegbe fi wo ma. ²⁵ Na temui wo xa wo xa farile masara kobiri ra, wo fa na xanin wo Marigi Alatala xili matoxode. ²⁶ Menni wo noma xurusee, weni, nun wo waxonse gbetε sarade, alako wo nun wo xa denbayae xa wo dege wo Marigi Alatala ya i seewe kui. ²⁷ Wo naxa neemu

Lewikae ma naxee sabatixi wo ya ma, barima se mu na e be naxan findima e ke ra.

²⁸ Ne saxan yo ne saxan wo xa wo xa sansi farile birin nagata wo xɔnyi. ²⁹ Na temui Lewikae, ke mu na naxee be, wo xa xɔne, kiridie, a nun kaape gine naxee na wo ya ma, e birin xa fa e degede wo xɔnyi han e luga. Na kui wo Marigi Alatala fama barake sade wo xa fe birin ma.

15

Dijefe doni ma

¹ Ne solofere yo ne solofere wo xa dije donie ma. ² Na seriye lan a xa raba yi ki ne: Fere kanyie naxee birin doni bepinxi e ngaxakerenyi be, e lan ne e xa dije na doni ma. Wo mu lan wo xa wo boore nun wo ngaxakerenyi paxankata doni fife ma ne kui Alatala naxan sugandixi. ³ Wo lan wo xa dɔɔ Ala kolontare nan na a xa wo xa doni fi, kɔɔ wo naxan donixi wo ngaxakerenyi be, wo lan ne wo xa dije na ma. ⁴ Na nan a toma setare mu kolonma wo ya ma, barima Alatala barake gbegbe sama ne wo xa fe boxi ma wo Marigi Alatala dennaxe soxi wo yi ra ke ra, alako a xa findi wo gbe ra. ⁵ A na rabama ne xa wo bira wo Marigi Alatala xui fɔɔ ra. Wo xa a xa yaamari rabatu, n naxan falaxi wo be to lɔɔe. ⁶ Wo Marigi Alatala barake sama ne wo xa fe alo a masen ki naxe. Wo kobiri donima ne pama gbegbe be, kɔɔ wo tan mu doni tongoma. Wo fama ne dangide pama gbegbe ra, mixi yo mu dangima wo ra.

⁷ Xa setare na wo ngaxakerenyie ya ma wo nun naxee sabatixi boxi keren ma wo Marigi Alatala dennaxe fima wo ma, wo naxa wo nii raxutu, wo xa tondi doni bepinde e be. ⁸ Wo lanma ne wo xa a doni seewe kui a hayi na naxan ma. ⁹ Wo xa wo meeni ki fanyi ra, xaxili jaaxi naxa no wo ra a falafe ra, «A gbe mu luxi je solofere nde xa a li, a lan mixi xa dije doni ma je naxan na.» Wo xa wo meeni, wo naxa kinikinitareja masen wo ngaxakerenyi setaree be tondife se nde sode a yi ra. Na na raba, a a yaxaseri masama ne Alatala be wo xa fe ra, wo fa findi yunubitoe ra. ¹⁰ Wo lan ne wo xa a ki boje fixe ra. Wo na boje fanyi naxan nabaxi na ki, wo Marigi Alatala barake sama ne wo xa walie wo na so naxee yo ya ma. ¹¹ Setaree luma ne wo xa boxi ma, na nan a toxi n na a falaxi wo be wo xa hinne wo ngaxakerenyie ra, misikiine a nun setare naxee na wo xa boxi ma.

Konyie xoreyafe

¹² Xa wo ngaxakerenyi Eburu xeme, xa na mu a ra gine, a yete mati wo ma konyi ra, a walima ne wo be je senni. A je solofere nde wo xa a xoreya. ¹³ Wo man naxa a bepin a yi igeli ra. ¹⁴ Wo Marigi Alatala se naxan birin fixi wo ma barake ra alo yexee, si, mengi, a nun weni, wo xa na ndee so a yi ra. ¹⁵ Wo wo ratu a ma konyi nan nu wo fan na Misira, wo Marigi Alatala fa wo xun sara. Na fe na a toxi, n yi seriye soxi wo yi ra to loxo.

¹⁶ Xa konyi nde fa a fala wo be a mu kelima wo xa denbaya ya ma barima wo bara rafan a

ma, ¹⁷ na temui wo se tunbase nan tongoma. Wo a tuli tunba banxi naade ma. Na temui a bara findi wo xa konyi ra kudε. Wo na mooli nan nabama wo xa konyi gine fan na. ¹⁸ Wo naxa nimisa xoreya fife ra wo xa konyi ma, barima a xa wali ne senni bun ma na bara wo rageeni doxo firin dangi walike sare ra. Na kui wo Marigi Alatala barake sama ne wo xa wali birin ma na xa fe ra.

Xuruse di singe

¹⁹ Wo xa ninge, yexee, nun si di xeme singe naxee barima, e birin findima wo Marigi Alatala nan gbe ra. Wo mu lan wo xa ninge xeme di singe rawali, wo man mu lan wo xa yexee di xeme singe xabe maxaba a ma. ²⁰ Ne yo ne wo tan nun wo xa denbaya nan na donma yire, wo Marigi Alatala xa yire sugandixi. ²¹ Xa a mabenxi, xa a ya kanaxi, xa na mu fure gbeta na a ma, wo naxa na fi wo Marigi Alatala ma serexe ra. ²² Wo noma na donde wo xonyi ne, wo nun mixi seniyenxie, xa na mu a ra, mixi seniyentaree, alo wo xeli nun tooke donma ki naxe. ²³ Kono wo naxa sube wuli don de. Wo a ifilima boxi nan ma alo ye.

16

Sayamaleke Dangi Sali

¹ Abiba kike ra, wo xa Sayamaleke Dangi Sali raba wo Marigi Alatala xa fe ra, barima na kike kui, wo Marigi Alatala wo ramini Misira ra ke nan na. ² Wo serexe naxee bama wo Marigi Alatala be Sayamaleke Dangi Sali loxoε, e tongoma xuruse nan ya ma: yexee, si, xa na mu

a ra ninge. Na serexe bama Alatala xili matoxode ne.

³ Wo naxa taami lebini daaxi don na sali xi solofere bun ma. Wo lan wo xa taami lebinitare nan don naxan findi kinikini taami ra. Na nan wo ratuma loxoe ma wo gbataxi mini Misira boxi ra loxoe naxe. Na a niyama ne wo mu neemu wo mini loxoe ma Misira boxi ra. ⁴ Na xi solofere bun ma, a mu lan lebini siya xa to wo xonyi, wo xa boxi birin ma. Wo serexe naxan bama a xi singe nunmare ra, na mu lan a xa lu han geesege.

⁵ Na Sayamaleke Dangi Sali serexe mu lan a xa raba yire birin, wo Marigi Alatala wo rasabatixi dennaxe. ⁶ Wo a bama yire keren peti ne, wo Marigi Alatala xili matoxode seniyenxi. Na serexe bama nunmare nan na soge goro temui, wo mini waxati naxan ma Misira boxi ra. ⁷ Wo sube pinma ne, wo a don yire wo Marigi Alatala dennaxe sugandixi. Kuye na iba, wo fa siga wo xonyi. ⁸ Xi senni bun ma, wo taami lebinitare nan donma. A xi solofere loxoe wo malanyi belebele raba wo Marigi Alatala xa binye bun ma. Wo naxa wali yo raba na loxoe.

Xe Xabe Sali

⁹ Wo na mengi xaba folo, wo loxoxun solofere nan kontima, ¹⁰ wo fa Loxunyie Sali raba wo Marigi Alatala be. Wo Marigi Alatala barake naxan fixi wo ma wo sotose ra, wo xa nde ba wo janige ra na barake bere ra. ¹¹ Wo seewama ne wo Marigi Alatala ra yire a dennaxe sugandixi a xili falafe ra, wo tan nun wo xa die, wo xa konyie, Lewikae naxee na wo xonyi, xorpe, kiridie, a nun kaape ginnee. ¹² Wo xa ratu konyi nan nu na wo

ra Misira boxi ma. Wo lan ne wo xa yi seriye rapere a rapere ki ma.

Bage Ti Sali

¹³ Wo na ge wo xa sansie bonbode lonyi ma, wo naxa weni bogi fan bundu, wo xa Bage Ti Sali raba xi solofere bun ma. ¹⁴ Wo xa seewa na sali kui, wo tan, wo xa die, wo xa konyie, Lewikae, xone, kiridie, a nun kaape ginse naxee na wo xonyi. ¹⁵ Wo yi sali rabama xi solofere nan bun ma wo Marigi Alatala be a na dennaxe sugandi, barima wo Marigi Alatala barake sama ne wo xa xe wali nun wo xa wali birin ma, wo fa seewa ki fanyi ra.

¹⁶ Ne yo ne, xeme naxan birin na wo ya ma, e lan ne e xa ti e Marigi Alatala ya i sanya saxan, yire a dennaxe sugandixi: Taami Lebinitare Sali, Loxunyie Sali, a nun Bage Ti Sali. Wo mu lan wo xa siga Alatala ma wo yi igeli ra. ¹⁷ Wo keren keren ma fama serexe nan na wo noxi naxan na, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma barake ra.

Seriye rapere ki

¹⁸ Taae birin kui, wo Marigi Alatala dennaxe fixi wo ma, bonsoe yo bonsoe, wo kiitisae nan sugandima, e xa nama makiiti tinxinyi kui. ¹⁹ Wo naxa tonege kiiti sa de, wo man naxa ti mixi yo xon ma. Wo naxa tin fe nde xa wo madaxu, barima se noma nondi falee findide ne donxui ra, e nondi mafindi wule ra. ²⁰ Wo lanma wo xa kiiti tinxinxi yati nan sa, alako wo xa simaya soto, wo man xa no boxi masotode wo Marigi Alatala dennaxe fixi wo ma.

Kuye rabatufe

²¹ Wo mu lan wo xa Aseri wuri masolixi ti serexebade fe ma, wo dennaxe yailanxi wo Marigi Alatala be. ²² Wo naxa geme ti kuye ra, barima wo Marigi Alatala na fe mooli xonxi.

17

Serexe fanyi

¹ Wo mu lan wo xa ninge xa na mu yexee ba serexe ra wo Marigi Alatala be, naxan kera mu fan, xa na mu a ra naxan mabenxi, barima wo Marigi Alatala na fe mooli xonxi.

² Xa wo mixi nde to wo xa taae kui, wo Marigi Alatala naxee fixi wo ma, naxan ala gbete batuma, a bara fe jaaxi raba naxan mu rafa wo Marigi Alatala ma. A bara Ala xa saate matandi ³ tuubi rabirafe ala gbete be, xa na mu soge, kike, nun tunbuie be. ⁴ Wo na na fe mooli ifale me, wo xa a xon nafen a fanyi ra. Wo na a kolon na fe xonxi bara raba Isirayila boxi ma, ⁵ a na findi xeme ra, xa na mu gine, wo a kanyi xaninma taa sode de nan na, wo a magono geme ra han a xa faxa.

⁶ Mixi naxan lan a xa faxa, a mu faxama sinden fo a tongo seede firin xui ma, xa na mu a ra saxan. A mu lan a xa faxa seede keren gbansan xui ma. ⁷ Seede nan singe geme wolima a ma a faxafe ra, nama donxoe fan fa a magono. Wo fe jaaxi jonma wo tagi na ki ne.

Kiiti magaaxuxie

⁸ Xa faxa kiiti bara fa, xa na mu a ra galanbui, xa na mu maxone, naxan findixi kiiti xoxoxe ra wo be taa kui, wo xa siga yire wo Marigi

Alatala dennaxe sugandixi. ⁹ Wo sigama Lewika serexedubee nan xon, a nun kiitisee naxee na wo xun ma, wo a tagi raba e be. E a falama wo be na temui a lan kiiti xa sa ki naxe. ¹⁰ E naxan falama wo be yire, wo Marigi Alatala dennaxe sugandixi, wo kiiti bolonma na ki ne. E naxan falama wo be, wo xa na birin naba. ¹¹ E seriye naxan birin falama wo be, wo xa na raba. Wo naxa binya yirefanyi ma, xa na mu koola ma. ¹² Xa mixi nde, a xa yete igboja kui, mu a tuli mati kiitisee nun serexedubee ra, wo Marigi Alatala naxee sugandixi a xa wali rabafe ma, na kanyi lanma ne a xa faxa. Wo fe jaaxi jonma wo tagi na ki ne Isirayila. ¹³ Nama birin fama lude gaaxui nan kui na temui. E na yi fe me naxan nabaxi, mixi gbete yo mu suusama na yete igboja mooli rabade fa.

Mangeya

¹⁴ Wo na so boxi ma temui naxe, wo Marigi Alatala dennaxe fima wo ma, wo na sabati naa, temunde wo fama ne a majoxunde wo fan xa wo gbe mange soto alo boore si naxee wo rabilinxi. ¹⁵ Wo Marigi Alatala na mixi naxan sugandi, na nan fama findide wo xa mange ra. Wo naxa tin xope xa findi wo xa mange ra, wo ngaxakerenyi mu naxan na. ¹⁶ A mu lan soe gbegebe xa lu wo xa mange yi ra. A mu lan a xa mixie rasanba Misira e sarade, barima Alatala a falaxi ne wo be, a wo naxa siga na boxi ma sonon. ¹⁷ A mu lan a xa gine gbegebe dexo. Na fee nan fama a ragbilende Alatala foxo ra. A mu lan a xa gbeti gbegebe nun xeeema gbegebe malan.

¹⁸ Mange na doxo a xa mange kibanyi temui naxe, seriye kitaabui naxan nagataxi Lewika serexedubee yi ra, a xa na misaali yailan a yete be. ¹⁹ A xa na kitaabui ragata a fe ma, a xa a xaran loxo birin a xa simaya kui, alako a xa gaaxu a Marigi Alatala ya ra, a man xa no a xa seriye nun a xa yaamari rabatude naxan sebexi a kui. ²⁰ Na fe nan fama a niyade, a mu a yete rafisa a ngaxakerenyie be, a man mu tantan seriye ma, a mu binya yirefanyi ma nun koola ma. Na temui a mangeya xonkuye sotoma ne, a tan nun a xa die Isirayila nama tagi.

18

Serexedubee xa wali

¹ Lewika serexedubee nun Lewi xabile donxoe mu fama boxi sode ke ra alo Isirayila di booree. E baloe findima serexe gan daaxie nan na naxee bama Alatala be. ² E mu fama ke sode e ngaxakerenyie tagi. Alatala nan findima e ke ra alo a a masen e be ki naxe. ³ Lewika serexedubee mabiri findima serexee nan na Isirayilakae fama naxee bade alo ningee, xa na mu a ra yexee. A lanma sube belexe, a banganyi, nun a furi nan xa so serexedubee yi ra. ⁴ Wo man fa boxi daxamui singe so e yi ra: mengi, weni neene, ture, a nun wo yexee xabe naxan singe maxabama. ⁵ Wo Marigi Alatala Lewi bonsoe nan sugandixi bonsoe birin tagi, alako e tan nun e xa die xa no Alatala xili binyade temui birin.

⁶ Xa Lewika nde wa kelife Isirayila taa kui a na dennaxe, sigafe ra yire Alatala dennaxe

sugandixi, ⁷ menni, a lanma a xa a Marigi Alatala xa wali raba a nun a ngaxakerenyi Lewikae ra naxee na naa. ⁸ A lan ne a xa baloe soto alo serexedube booree, bafe a harige ra a faxi naxan na a xun ma, a bara naxan soto.

Sematoe nun duuree

⁹ Wo na so temui naxe boxi ma, wo Marigi Alatala naxan fima wo ma, wo mu lan wo xa so wali naaxie ya ma mennikae na naxee kui. ¹⁰ Mixi naxa mini wo ya ma de naxan a xa di ganma serexe ra, naxan findima sematoe ra, ya kanyi ra, duure ra, koromixi ra, ¹¹ naxan karamoxo wali rabama, naxan woyenma barie, jinnse, nun mixi faxaxie ra. ¹² Wo Marigi Alatala na mixi mooli xonxi. Na fe kobie na a toxi, wo Marigi Alatala yi sie halakima wo ya ra. ¹³ Wo xa lu wo Marigi Alatala waxonki. ¹⁴ Wo fama si naxee halakide na ki, e biraxi sematoe xui nan foxo ra, konoo wo Marigi Alatala mu tinma wo tan xa na raba.

Namijonme wali

¹⁵ Wo Marigi Alatala fama namijonme nde rakelide wo ya ma, naxan luma alo n tan. Wo xa wo tuli mati a ra. ¹⁶ Wo na nan yati maxorin wo Marigi Alatala ma, wo nu malanxi loxoe naxe Xorebe geya fari. Wo naxa a fala, «Muxu mu wama muxu Marigi Alatala xui mefe fa. Muxu mu wama yi te belebele fan tofe kore, alako muxu naxa faxesa.» ¹⁷ Alatala naxa a masen n be, «E fe fanyi nan falaxi n be. ¹⁸ N fama ne namijonme nde rakelide e ya ma, naxan luxi alo i tan. N fama n ma masenyi fide a ma, a fa na

tagi raba e be. ¹⁹ Mixi nde na lu, a mu a tuli mati na namijonme xa masenyi ra a naxan tima n xili ra, n tan yete yati nan na kanyi makiitima.»

²⁰ «Kono xa namijonme yete igboe nde fa masenyi ti n xili ra, n mu naxan fixi a ma, xa na mu a masenyi ti ala gbete xili ra, a lanma ne na kanyi xa faxa. ²¹ Temunde wo fama ne wo yete maxorinde, «Won noma a kolonde di xa yi woyenyi fatanxi Alatala nan na?» ²² Xa namijonme masenyi ti Alatala xili ra, a fa lu a mu kamali, na nan na ki a xa masenyi mu fatanxi Alatala ra. Namijonme nan na falaxi a xa yete igbona kui. Hali wo mu gaaxu a ya ra.»

19

Mixi ratanga taae

¹ Wo Marigi Alatala na fa sie halakide wo ya ra, a fa e xa boxi so wo yi ra, wo fa sabati e xa taae nun e xa banxie kui, ² wo xa taa saxan sugandi na boxi tagi, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma. ³ Wo xa boxi maniya, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma ke ra, wo fa a itaxun dɔxɔ saxan. Na nan a toma faxati nde noma sigade na taa nde kui, alako a nii xa ratanga.

⁴ Mixi naxan faxe tixi, a mu a rakelixi a ma, na faxati mooli nan gbansan noma sode yi taa nde kui a nii ratangafe ra. ⁵ Misaali nan ya: Xa mixi siga fotonyi wuri segede, a nun a boore, a xa beera fa koren, a din a boore ra, na fa faxa, na faxati mooli tan noma sode yi taa nde kui a nii ratangafe ra. ⁶ A xa na raba alako mixi naxan wama na fure gberɔxɔfe a xa boɔɔɔe kui, a naxa

no faxeti lide kira ra, a fa a faxa. Na mu lanma, barima xonnanteya yo mu nu na a be na mixi faxaxi xa fe ra. ⁷ N yi yaamari fixi wo ma na nan ma. Wo xa taa saxan sugandi, nee xa findi mixi ratanga taee ra.

⁸ Xa wo Marigi Alatala wo xa boxi ragbo ye alo a rakali ki naxe wo babae be, xa a yi boxi birin so wo yi ra a naxan laayidixi wo babae be, ⁹ xa wo yi yaamari raba a raba ki ma n naxan falaxi wo be to loxo, wo Marigi Alatala naxa rafan wo ma, wo naxa bira a xa kira foxo ra, na temui wo man xa taa saxan sugandi, wo xa e sa yi taa saxanyi boore xun ma. ¹⁰ Na kui, mixi toonegexi mu faxama wo xa boxi ma, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma ke ra.

¹¹ Kono xa mixi nde a yaxui xon, a a melen, a a faxa, a fa so yi taa nde kui, ¹² na taa forie lan ne e xa a suxu, e a xanin mixi xon ma naxan wama na fure gbenoxofe, alako faxeti xa faxa. ¹³ Wo naxa kinikini yo ti na kanyi ma. Wo na faxati mooli nonna na ki ne Isirayila boxi ma, alako bojesa xa lu wo yi ra.

Boxi naaninyi nun seede wule fale

¹⁴ Wo na sabati boxi ma wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma ke ra, wo naxa naaninyi tonxumae masiga de wo benbae naxee doko.

¹⁵ Mixi naxan yunubi fe rabaxi, xa na mu a ra haake, na kanyi mu lan a xa makiiti mixi keren xa seede baxi ma. Na mooli makiitima seede firin, xa na mu, seede saxan xui nan ma.

¹⁶ Xa seede naaxi ba nde sa mixi nde toonege fe nde ma, ¹⁷ yi gere mixi firinyie lan ne e xa siga Alatala xa horomobanxi kui, e sa e xa galanbui

yaxaran serexedubee nun kiitisae be naxee na na waxati. ¹⁸ Kiitisae a fe xon nafenma ne a ki nun a kepa ma. E na a kolon seede wule nan saxi a ngaxakerenyi xun ma, ¹⁹ a ngaxakerenyi nu wama a makiitife ki naxe, wo xa na kiiti ragbilen a ma. Wo fe jaaxi jonna wo tagi na ki ne. ²⁰ Mixi gbete na na fe me, gaaxui nan luma e ma, e mu suusama na fe kobi mooli rabade fa. ²¹ Wo naxa kinikini na mixi mooli ma. Xa a mixi nan faxaxi, wo a fan faxa. Xa a mixi ya nan kanaxi, wo a fan ya kana. Xa a mixi jinyi nan giraxi, wo a fan jinyi gira. Xa a mixi belexe nan bolonxi, wo a fan belexe bolon. Xa a mixi sanyi nan bolonxi, wo a fan sanyi bolon.

20

Gere seriyε

¹ Wo na siga wo yaxuie gere, wo fa a to e xa soee, geresosee, nun soorie dangi wo gbe ra, hali wo mu gaaxu. Wo Marigi Alatala naxan wo raminixi Misira boxi ra, a na wo foxo ra.

² Wo ne wo yailanma temui naxe gere sofe ma, serexedube nan tima a woyen jama be,

³ «Isirayila, wo wo tuli mati! To loxoe wo faxi wo yaxuie nan gere. Limaniya naxa ba wo yi ra de, wo naxa gaaxu, wo boje naxa mini a i, wo naxa seren, ⁴ barima wo Marigi Alatala na wo foxo ra wo yaxuie gere. A e rayarabima ne wo be, wo fa xutu soto e ma.»

⁵ Na temui mange xa kuntigie xa soorie maxorin, «Mixi nde na wo ya ma, naxan bara ge banxi tide konɔ a mu soxi a kui sinden? Na kanyi xa gbilen a xonyi, barima xa a faxa gere

kui, mixi gbete fama ne sode a xa banxi kui. ⁶ Mixi nde na wo ya ma be, naxan weni bili sixi, a mu a bogi baxi sinden? Na kanyi xa gbilen a xonyi, barima xa a faxa gere kui, mixi gbete fama ne a xa weni bogi bade. ⁷ Mixi nde na wo ya ma be, naxan bara wa gine xon, konɔ a mu a futixi sinden? Na kanyi xa gbilen a xonyi, barima xa a faxa gere kui, mixi gbete fama ne a xa gine futide.» ⁸ Mange xa kuntigie man xa soorie maxorin, «Mixi nde na wo ya ma be limaniya baxi naxan yi, a gaaxu? Na kanyi fan xa gbilen a xonyi alako a naxa limaniya ba a booree fan yi.» ⁹ Mange xa kuntigie na ge woyende jama ra, e xa mangee ti yi soori xundee ya ra.

¹⁰ Wo na wo makore wo yaxuie xa taae ra gereso ki ma, wo xa lanyi maxorin e ma. ¹¹ Xa e tin na ra, e taa naade rabi wo be, e birin xa lu wo xa yaamari nan bun ma, e nu duuti fi. ¹² Konɔ xa e mu tin lanyi ra, e fa wo yaabi gere ra, na temui wo xa na taa bilin. ¹³ Wo Marigi Alatala e rayarabima ne wo be. Wo xa xeme birin faxa santidegema ra, ¹⁴ wo xa ginee, dimee, xurusee, nun se naxan birin na taa kui, wo xa a tongo wo yete be seewe kui. Wo Marigi Alatala bara na fi wo ma.

¹⁵ Wo xa na mooli raba taae fan na, naxee makuya wo ra, naxee mu na taae ya ma wo fama sabatide dennaxe. ¹⁶ Konɔ wo naxa sese lu a jipe ra taae kui, wo Marigi Alatala fama naxee fide wo ma ke ra. ¹⁷ Wo Xitikae, Amorikae, Kanaankae, Peresikae, Hiwikae, nun Yebusukae birin halakima ne alo wo Marigi Alatala a masenxi wo be ki naxe, ¹⁸ alako e naxa wo xaran

na fe xonxie rabafe ra e naxee rabama e xa alae be, na fa findi yunubi fe ra wo be wo Marigi Alatala mabiri.

¹⁹ Wo na taa nde bilin a gerefefe ma, a mu lan wo xa beera tongo sansie sege xili ma. E findima wo balose nan na. Na daaxa sansie xa mu findixi wo gerefefe ra. ²⁰ Sansi naxee bogi mu noma donde, wo noma nee tan segede e xa findi geresose ra wo be taa mixie xili ma, wo nun naxee na gerefefe han e sa rayarabima wo be temui naxe.

21

Faxati kolontare

¹ Xa a sa li wo naxa mixi nde fure to boxi ma burunyi, wo Marigi Alatala dennaxe fixi wo ma, konjo wo mu a faxama kolon sinden, ² wo xa forie nun wo xa kiitisaie xa a mato taa mundun makorexi na fure ra. ³ E na taa kolon naxan makorexi na ra, na taa forie xa ninge gine tongo, naxan singe mu nu wali, wuri mu nu xiri naxan kon ma, ⁴ e xa a xanin xure nde ma, naxan mu xorima, sansi mu rawalima dennaxe, e xa a kobe gira ye xora. ⁵ Na birin xa raba Lewi xa di serexedubee ya xori, barima wo Marigi Alatala nee nan sugandixi a xa wali rabafe ma, e xa duba mixi be Alatala xili ra, e xa kiiti sa gere xa fe ra.

⁶ Fori naxee birin na taa kui naxan makorexi fure yire ra, e xa e belexee raxa ninge gine fari, e naxan faxaxi xure kui. ⁷ E xa a fala, «Muxu tan xa mu faxe tixi, muxu mu a rabama fan kolon. ⁸ Alatala, i xa Isirayila nama xun sara, i naxan xoreyaxi. Yandi, i naxa faxe kote doro Isirayila xun ma, e foxi mu na naxan na.» Na temui Alatala fama ne e xun sarade. ⁹ Wo noma

ratangade yi faxe tife mooli ma, xa wo Alatala waxonfe rabama.

Gere xa geelimanie

¹⁰ Wo na siga wo yaxuie gere, xa wo Marigi Alatala e rayarabi wo be, wo e findi wo xa geelimanie ra, ¹¹ temunde mixi nde ya fama ne sinde geelimani gine tofanyi nde ma. Xa na kanyi wama a doxofe ne, ¹² a noma a xaninde a xonyi. Na gine xa a yete xunyi bi, a a belexe xale maxaba, ¹³ a dugi fanyi ragoro a ma. A xa sabati a xa mori xonyi, a fa a baba nun a nga xa jonfe raba kike keren bun ma. Na dangi xanbi xeme noma a findide a xa gine ra. ¹⁴ Xa a sa li a xa fe naxa rapaaxu a ma, a noma a bepinde a xa siga a waxonde, konjo a mu lanma a xa a mati kobiri ra, a mu lanma a xa findi a xa konyi ra, barima a nu bara findi a xa gine ra.

Di fori tide

¹⁵ Xa a sa li gine firin na xeme nde yi ra, keren fa rafan a ma dangi boore ra, konjo e firinyie bara di bari a be, a mu lanma a xa baate gine xa di rafisa a boore xa di be, ¹⁶ a fa forija tide fi baate gine xa di ma, a fa a li na gine boore nan singe di barixi a be. ¹⁷ A lanma a xa a kolon gine naxan napaaxuxi a ma na ki, na nan ma di findixi di singe ra. A harige doxo firin nan soma di fori yi ra, barima na nan findixi a xa fonike di ra. A tan nan lanma a xa di forija tide soto.

Di xurutare

¹⁸ Xa a sa li xeme nde naxa di xeme kalabante xurutare bari, naxan mu a tuli matixi a baba nun a nga xui ra, naxan tondima birade e xa seriye

foxo ra, ¹⁹ a lanma na di baba nun a nga xa a suxu, e xa a xanin forie xon ma taa sode de ra. ²⁰ E xa a fala e be, «Muxu xa di naxan yi ki, a xurutare, a kalabante. Muxu fe naxan birin falama a be, a mu a tuli matima a ra, fo wayupa rabafe nun siisi fe.» ²¹ Na kui, a xa taa xeme birin xa a magono geme ra, han a faxa. Wo fe naaxi nonna wo tagi na ki ne. Isirayilakae na na fe me, gaaxui luma ne e birin ma.

Mixi gbakuxi fure

²² Xa a sa li wo bara mixi gbaku wuri kon na, naxan bara yunubi fe raba a lan a xa faxa naxan ma, ²³ a fure mu lan a xa lu wuri kon na han gesege. A lan ne a xa ragata na loxo kerenyi, barima Ala bara fure gbakuxi danka. Wo wo menki fanyi ra, xa na mu a ra na fure gbakuxi nan boxi dankama, wo Marigi Alatala dennaxe fixi wo ma ke ra.

22

Xuruse nun se loxie

¹ Wo na wo ngaxakerenyi xa ninge, xa na mu a ra a xa yexee to, a murutaxi, wo naxa wo kobe ti a ra. Wo lan ne wo xa a xanin a kanyi xon ma. ² Xa wo ngaxakerenyi yire makuya, xa na mu wo mu a kanyi kolon, wo xa xuruse xanin wo xonyi. Wo a ragata han beenun wo a kanyi toma temui naxe, wo fa a so a yi ra. ³ Wo na moli nan nabama wo ngaxakerenyi xa sofale fan na, a xa donma, a nun a gbe se naxan birin loxi a ma. Wo mu lan wo xa wo kobe ti a ra. ⁴ Xa wo bara wo ngaxakerenyi xa sofale, xa na mu a ra a xa

ninge to, a bara bira kira xon ma, wo mu lan wo xa wo kobe ti a ra. Wo lan ne wo xa kafu a ma a rakelide.

Xeme naxee e yete findima gine ra

⁵ Gine mu lan a xa xeme dugi so. Xeme fan mu lan a xa gine dugi so. Mixi naxee na fe mooli rabama, na kanyie mu rafan Marigi Alatala ma.

Kinikinife daalisee ma

⁶ Wo na a to kira xon ma, xoni bara a tee sa wuri kon na, xa na mu a ra boxi ma, a nga felenxi a xele ma, xa na mu a ra a xa die ma, wo mu lan wo xa a nga nun a xa die birin tongo. ⁷ Wo lan ne wo xa a nga tan nabegin, a xa siga, wo fa die tan tongo. Na kui wo fama ne simaya xonkuye nun heeri sotode.

Mixi ratanga ki

⁸ Xa wo banxi neene ti, wo lan ne wo xa bilixi nde rabilin banxi fuge ra, alako mixi naxee tema naa, e naxa bira, e fa faxa wo saabui ra.

Se masunbufe

⁹ Wo mu lan wo xa sansi gbete si wo xa weni bilie ya ma, xa na mu a ra a bogi fama findide se raharamuxi nan na. ¹⁰ Wo ne yire buxama, wo mu lan wo xa ninge nun sofale xiri e boore ra sari ra. ¹¹ Wo mu lan wo xa sose ragoro wo ma naxan masunbuxi dugi yexee xabe daaxi nun gese fute daaxi ra.

Mafelenyi

¹² Wo gese nan nafalama ponpon na wo a singan wo xa dugi tuxui naanie ra, wo naxan felenma wo ma.

Gine fe kiiti

¹³ Xa a sa li xeme nde naxa gine doxo, e kafu, kono a xa fe to rapaaxu xeme ma, ¹⁴ a a xili kana woyen kobi ra, a nu fa a fala, «N bara yi gine doxo, kono muxu to kafu n naxa a li a bara futi kana,» ¹⁵ Na temui gine baba nun a nga xa ginedimedi dugi xanin taa forie xon ma taa sode de ra, naxan a masenxi a e xa di futi rasoxi. ¹⁶ A baba xa a tagi raba, «N bara n ma di gine fi yi xeme ma, kono a mu rafan a ma sonon. ¹⁷ A fa wule nan safe a xun ma a a mu futi rasoxi.» Na temui temedi xa mixie xa na ginedimedi dugi itala taa forie ya i.

¹⁸ Taa forie na na to, e xa na xeme suxu, e xa a jaxankata. ¹⁹ E na a makiiti, e xa alamani bolon a ma naxan findima kobiri kole keme sofe ra temedi baba yi ra, Isirayila gine xili kanafe ma. Na xanbi a lan ne gine xa gbilen xeme xonyi, na xeme naxa mee a ra abadan.

²⁰ Kono xa futi kanafe fa sa findi nondi ra, ginedimedi dugi yo mu na naxan a masenma a bara futi raso, ²¹ na gine xa xanin a baba xa banxi sode de ra, taa mixie fa a magono geme ra han a faxesa, barima a bara fe kobi raba gine mu lan a xa naxan naba Isirayila boxi ma, xeme fe kolonfe ra a na a baba xa noe bun ma temui naxe. Wo fe jaxaxi jonma wo tagi na ki ne.

²² Xa wo xeme suxu, e nun gine xeme taa idoxoe saxi, na fe kobi raba firinyie lan ne e xa faxesa, gine nun xeme. Wo fe jaxaxi jonma na ki ne wo tagi Isirayila boxi ma.

²³ Xa xeme naralan gine dimedi nde ra taa kui, kote bara doxo naxan ma fe ra, a fa a futi kana,

²⁴ wo xa na mixi firinyie xanin taa sode de ra, wo e magonɔ gɛmɛ ra han e xa faxa. Yi ginɛ dimɛdi faxaxi nɛ, barima a mu sɔnxɔɛ ratexi taa kui. Xɛmɛ fan faxaxi nɛ, barima a bara ginɛ futi kana kote bara dɔxɔ naxan ma fe ra. Wo fe jaaxi jɔnma wo tagi na ki nɛ.

²⁵ Kɔnɔ xa xɛmɛ naralan ginɛ dimɛdi ra wula i, kote bara dɔxɔ naxan ma fe ra, a naxa dutun a ma, a a futi kana, na xɛmɛ nan keren lan a xa faxa. ²⁶ Wo naxa fefe raba ginɛ dimɛdi tan na, barima a mu fe jaaxi yo rabaxi a lan a xa faxa naxan ma. Yi fe maniyaxi nɛ alɔ xɛmɛ naxan waxi a boore faxafe. ²⁷ Na naralanyi rabaxi wula nɛ. Hali yi ginɛ dimɛdi xɛmɛ kanyi sɔnxɔɛ rate nu, mixi yo mu sɔtɔma naxan nɔma a ratangade.

²⁸ Xa xɛmɛ naralan ginɛ dimɛdi ra kote mu nu dɔxɔ naxan ma fe ra, a naxa bagan a ma, a a futi kana, mixi nde fa e suxu na fe xun, ²⁹ na xɛmɛ kɔbiri kole tongo suuli nan soma ginɛ baba yi ra, a fa yi ginɛ dɔxɔ, barima a bara a futi kana. A xa simaya kui, a mu lan a xa mɛɛ na ginɛ ra.

23

Langoɛɓa mɔɔli nde

¹ Mixi yo mu lan a nun a baba xa ginɛ xa kafu. A tana fe nan na ra a baba mabiri.

Mixi naxee mu lan e xa lan Alatala xa malanyi

² Mixi naxan xɛmɛya kanaxi, xa na mu a ra a bolonxi, na kanyi mu lan a xa siga Alatala xa malanyi. ³ Yangamadi fan mu sigama Alatala xa malanyi hali a bɔnsɔɛ fu nde.

⁴ Amonikae nun Mowabakae mu sigama Alatala xa malanyi hali e bonsoe fu nde. ⁵ A luma e be na ki ne kudai barima yi jamae mu fa wo ralande taami nun ye ra, wo nu na kira xon ma temui naxe wo kelixi Misira. E Beyori xa di xeme Balami nan sare fi wo dankafe ma Petori, Mesopotamiya boxi ma. ⁶ Konoo wo Marigi Alatala mu tin a tuli matide Balami ra. A naxa na danke masara barake ra barima wo rafan wo Marigi Alatala ma. ⁷ Wo naxa wo pengi sa e xa bojesa nun e xa baloe fe xon ma wo xa simaya kui.

⁸ Wo naxa fe jaaxi yo raba Edonkae ra, barima wo ngaxakerenyi nan na e ra. Wo naxa fe jaaxi yo niya Misirakae ra, barima wo saxanyi raba ne e xa boxi ma. ⁹ E fama bonsoe naxee sotode, fo e tolobitsee, nee nan fama sigade Alatala xa malanyi.

Soori tete kui xa seniyenyi

¹⁰ Wo na mini fafe ra tide wo yaxuie ya ra, wo lan ne wo xa wo yete ratanga fe kobi birin ma.

¹¹ Xa xeme nde na wo ya ma naxan mu seniyenxi, a bara makana wantanyi kui, a lan ne a xa mini soori tete fari ma. ¹² Nunmare ra, a na a maxa ye ra, soge goro temui a fa so soori tete kui.

¹³ Wo fama yire nde nan sugandide dennaxe makuya soori tete ra, naa xa findi suturade ra.

¹⁴ Yili ge se nde lan ne a xa lu wo xa kote i. Wo na siga suturade, wo yili ge. Wo na ge wo hayi rabade, wo a makoto, wo fa keli naa. ¹⁵ Wo xa soori tete lan ne a xa seniyen, barima wo Marigi Alatala a mapereema a kui wo kantafe ra, a man

fa wo yaxuie rayarabi wo be. Xa a fe jaaxi li soori tete kui, a a makuyama ne wo ra.

Seriye konyi xa fe ra

¹⁶ Xa konyi nde a gi a kanyi ma, a naxa siga lude wo xonyi, wo naxa gbilen a ra a kanyi xon ma de. ¹⁷ A lan ne a xa sabati wo xa taa nde kui dennaxe na rafaan a ma. Wo man naxa a tɔɔɔ de.

Langoeja

¹⁸ Isirayila xeme, xa na mu a gine mu lan a xa langoeja raba. ¹⁹ Langoe sare mu lan a xa so wo Marigi Alatala xa hɔɔɔmɔbanxi kui laayidi rakamalise ra, barima wo Marigi Alatala na fe mooli xonxi.

Doni nun daakan

²⁰ Wo na se nde doni wo ngaxakerenyi be, kɔbiri, donse, xa na mu a ra se gbete, wo naxa geeni yo fen a fari. ²¹ Ala kolontare nan lanma a xa wo xa geeni sa, kɔnɔ wo ngaxakerenyi tan mu a ra de. Wo na na seriye rabatu bɔxi ma wo fama dennaxe sɔtɔde, wo Marigi Alatala barake sama ne wo isofe birin ma.

²² Wo na daakan tongo wo Marigi Alatala be, wo naxa taxiri a rabafe ma, xa na mu wo Marigi Alatala a maxorinma ne wo ma, wo fa findide yunubitɔe ra. ²³ Xa wo mu daakan tongoxi, yunubi fe mu na. ²⁴ Kɔnɔ xa wo daakan tongo wo Marigi Alatala be, wo lan ne wo xa a raba keren na a fanyi ra. Wo fa a raba alɔ wo a janigexi wo de ra ki naxe.

²⁵ Wo nɔma wuri bogi ndee bade wo gbe mu naxee ra, wo a don han wo luga, kɔnɔ a mu lan

wo xa nde sa wo xa kote i. ²⁶ Wo na so mengi xe fan na, wo gbe mu naxan na, wo noma tonsoe ndee bade wo belexe ra, kono wo mu lan wo xa worote tongo wo ngaxakerenyi xa mengi xili ma.

24

Xeme nun gine fatanfē

¹ A noma a lide xeme nde xa gine mu rafanxi a ma sonon, a fatan keedi sebe, a a so a yi ra, a fa a rasiga a baba xonyi. ² Na temui xa na gine doxo xeme gbete xon ma, ³ a xa fe rapaaxu na xeme fan ma, na fan fa fatan keedi sebe, a a so a yi ra, a fa a rasiga a baba xonyi, xa na xeme fa sa faxa ne, ⁴ xeme naxan singe mee na gine ra, na mu lan a xa a findi a xa gine ra kore, barima a bara raharamuna a ma. Alatala na fe mooli xonxi. Wo mu lan wo xa na yunubi mooli raba boxi ma wo Marigi Alatala dennaxe fixi wo ma ke ra.

Seriye naxan ibunadama ratangama

⁵ Xeme naxan baxi gine doxode, a mu lan a xa soorija raba waxati nde bun ma. Kontofli gbete yo mu lan a xa doxo a ra je keren bun ma, alako a xa meeni a xa gine doxoxi ma.

⁶ Wo mu lan wo xa mulunyi nun kile rasuxu mixi yi seeke ra, xa na mu a ra kile gbansan, barima wo a balose nan bama a yi ra na ki.

⁷ Xa Isirayilaka a ngaxakerenyi nde suxu noe ra, a a findi konyi ra, xa na mu a a mati, a lan ne na kanyi xa faxa. Wo fe paaxi jonma wo tagi na ki ne.

⁸ Wo lan ne wo xa fenten kune fure xa fe ra. N xaranyi naxan soxi Lewi xa di serexedubee yi,

wo lan ne wo xa na raba a raba ki ma. ⁹ Wo xa ratu a ma a wo Marigi Alatala naxan naba Mariyama ra wo kelixi Misira temui naxe.

¹⁰ Wo na doni ti wo ngaxakerenyi be, a mu lanma wo tan xa so a xonyi a xa seeke se tongode.

¹¹ Wo xa lu tande, wo xa donifa xa fa seeke se ra wo xon ma, a a so wo yi ra. ¹² Xa setare na a ra, a fa a xa xinbeli donma so wo yi seeke se ra, wo mu lan wo xa na ragata wo xonyi ke ra. ¹³ Wo xa a ragbilen a ma soqe goro waxati ne, alako a xa a felen a ma ke ra. Na kui a Ala maxandima ne wo be. Setare malife na ki a findima tinxinyi nan na wo nun wo Marigi Alatala tagi.

¹⁴ Wo mu lan wo xa wo xa walike setaree tooo, e findi wo ngaxakerenyie ra, xa na mu e findi xonee ra. ¹⁵ Loxoe birin wo lan ne wo xa e xa wali sare fi e ma beenun soqe xa goro, barima setare nan e ra, e hayi na na ma. Xa wo mu na rabama, a mawama ne Alatala be wo xa fe ra, wo fa yunubi soto na kui.

¹⁶ Di babae mu lan e xa faxa e xa die xa yunubie rabafe ma. Die fan mu lan e xa faxa e babae xa yunubie rabafe ma. Ibunadama lanma a xa faxa a yete xa yunubi rabaxi nan ma.

¹⁷ Wo naxa tinxintareya raba mixie ra naxee faxi sabatide wo xa boxi ma. Wo naxa kiridie tooo. Wo naxa kaape gine xa donma tongo seeke ra. ¹⁸ Wo xa ratu a ma a wo Marigi Alatala wo xoreyaxi ki naxe wo xa konyiya kui Misira boxi ma. Na fe na a toxi n yi yaamari fixi wo ma.

¹⁹ Wo na ge xe xabade, wo naxa gbilen tonsoe donxoe tongo ra. Wo xa e lu xonee, kiridie, nun kaape ginee be, alako wo Marigi Alatala

xa barake sa wo xa fe. ²⁰ Wo na ge oliwi bili ifuyanfuyande, wo naxa gbilen bogi donxɔe bade sansie kɔn na. Wo xa e lu xɔɔe, kiridie, nun kaape ginɛ be. ²¹ Wo na ge weni bogi bade, wo naxa gbilen bogi donxɔe ba ra. Wo xa e lu xɔɔe, kiridie, nun kaape ginɛ be. ²² Wo xa ratu wo xa konyiya ma Misira bɔxi ma. Na fe na a toxi n yi yaamari fixi wo ma.

25

Seriye Luxusinyi

¹ Xa a sa li mixi firin naxa gere, kiitisa xa e mato tinxinyi kui seriye ki ma. ² Nɔndi mu na naxan be, xa a lanma a xa bɔnbɔ, na xa raba kiitisa ya xɔri fe rabaxi bere ma. ³ Na kui, wo mu lan wo xa dangi luxusinyi ya tongo naani ra. Xa wo nde sa na fari, wo bara wo ngaxakerenyi rayarabi.

Ninge xa wali

⁴ Wo na ninge rawali mengi turuxunde temui naxe, wo mu lan wo xa a de xiri.

Kaape ginɛ ditare

⁵ Xa ngaxakerenma firin sabati yire keren, keren fa faxa a ditare ra, a xa kaape ginɛ mu lan a xa dɔxɔ xeme gbete xɔn ma xabile gbete kui. A lan a xa dɔxɔ a nimɔxɔ nan xɔn ma, a findi a xa ginɛ ra. ⁶ Na ginɛ di singe naxan barima a nimɔxɔ be, a xa findi a xa mɔri singe xa di nan na ke ki ma, alako a xa mɔri xili naxa loe Isirayila bɔxi ma.

⁷ Xa na xeme tondi a nimɔxɔ dɔxɔde, kaape ginɛ xa siga taa forie nan xɔn ma kiitise yire,

a a tagi raba e be yi ki, «N nimoxo bara tondi bonsoe fide a ngaxakerenyi ma, a mu tinma a xa seriye rakamalide n tan mabiri.» ⁸ Taa forie xa na xeme xili, e xa na fe mato. Xa na xeme tondi a ngaxakerenyi xa kaane gine doxode, ⁹ kaane gine xa a makore a ra taa forie ya xori, a xa a nimoxo xa sankiri ba, a deye boxun a yatagi, a falafe ra, «Yi mooli nan lan a xa raba xeme ra naxan tondima bonsoe fide a ngaxakerenyi ma.» ¹⁰ Na temui Isirayila, na xeme xa denbaya xili falama ne, «Sankiri ba xa denbaya.»

Dinyi naxan mu lan a xa raba gere kui

¹¹ Xa a sa li xeme firin na gerefe, keren xa gine fa siga a xa mori bade boore yi ra a xemeya suxufe ra, ¹² wo xa na gine belexe bolon, wo naxa kinikini a ma.

Tinxinyi yuleya kui

¹³ Wo naxa kiloe kamalitare sa wo xa gbongfoe kui, ndee binya, booree yelevu. ¹⁴ Wo naxa se maniyase kamalitare fan lu wo xonyi, ndee xungbo, booree xurun. ¹⁵ Kiloe kamalixi nun se maniyase kamalixi nan lan a xa lu wo yi ra. Na temui wo fama ne simaya xonkuye sode boxi ma wo Marigi Alatala fama dennaxe sode wo yi ra. ¹⁶ Mixi yo na mooli rabama, a mu rafanma wo Marigi Alatala ma.

Wo yaxui Amalekikae

¹⁷ Wo xa ratu a ma Amalekikae naxan naba wo ra wo to keli Misira. ¹⁸ E mu gaaxu Ala ya ra. E mini ne wo ma kira xon, e xanbirati taganxie bonbo. ¹⁹ Yakosi, wo Marigi Alatala fama ne wo

ratangade wo yaxuie ma, naxee na wo rabilinyi bɔxi ma a fama dennaxe sode wo yi ra. Wo fama Amalekikae rahalakide, alako e xili xa loe dunija ma. Wo naxa neemu e xa fe rabaxi ma.

26

Bɔxi daxamui singe nun farile

¹ Wo na so bɔxi ma wo Marigi Alatala naxan fima wo ma ke ra, a xa findi wo gbe ra, wo xa sabati naa, ² wo keren keren ma fama na daxamui singe seeti bade wo Marigi Alatala be. Wo a sa debe kui, wo xa a xanin yire, wo Marigi Alatala dennaxe sugandixi a xili matoxofe ra.

³ Wo xa siga serexedubee xon, naxee na naa na waxati, wo xa a fala e be, «To loxoe won bara so bɔxi, won Marigi Alatala dennaxe laayidi won benbae be a sofe ra won yi ra.»

⁴ Serexedube na debe rasuxuma ne wo yi ra, a a doxo wo Marigi Alatala xa serexebade ya i. ⁵ Wo xa yi woyenyi fala wo Marigi Alatala be, «N baba, Aramika nan nu a ra naxan nu a jereama. A naxa goro Misira mixi ndee ra, a saxanyi raba naa. E naxa wuya, han e findi si belebele senbema ra, ⁶ kono Misirakae tan naxa muxu jaxankata, e muxu tooo, e konyiya xoxoxoe doxo muxu ma. ⁷ Muxu naxa muxu benbae Marigi Alatala makula, a xa muxu mali. A naxa muxu xa maxandi suxu, a man naxa muxu xa mantooroli to, e nu fe jaaxi nun fe xoxoxoe naxee doxoma muxu ma.»

⁸ «Alatala naxa muxu ramini Misira bɔxi ma senbe magaaxuxi, kaabanakoe, nun tonxumae ra. ⁹ A naxa fa muxu ra han be, a fa yi bɔxi

so muxu yi ra, xijɛ nun kumi xeɛma dennaxɛ.
¹⁰ Na nan a toxi, yakɔsi n faxi yi bɔxi daxamui
 singe ra i tan Alatala xɔn ma, i naxan fixi n ma.»

Wo xa na dɔxɔ wo Marigi Alatala ya i, wo a
 batu. ¹¹ Wo xa sɛɛwa wo boore ra, wo tan nun
 Lewikae, a nun xɔɛ naxee na wo ya ma, barakɛ
 ra, wo Marigi Alatala naxan fixi wo nun wo xa
 denbaya ma.

¹² Nɛ saxan yo jɛ saxan na a li, wo xa na
 jɛ farile fi Lewikae, xɔɛɛ, kiridie, nun kaɛɛ
 ginɛɛ ma, naxee na wo xa taaɛ kui. Nee fan
 baloe findima na nan na. ¹³ Na tɛmɛi, wo xa
 a masen wo Marigi Alatala bɛ, «Naxan findixi i
 gbe ra, n bara a birin namini n xɔnyi. N bara
 a so Lewikae, xɔɛɛ, kiridie, nun kaɛɛ ginɛɛ
 yi alɔ i a yamarixi ki naxɛ muxu bɛ. N mu i
 xa yaamari matandixi, n mu nɛɛmuxi keren ma.

¹⁴ N mu farile siya donxi jɔnyi to so n ma, xa
 na mu a ra, n to lu seniyentareɛa kui. N mu a
 fixi sɛɛɛɛ ra mixi faxaxi bɛ. N bara bira i tan, n
 Marigi Alatala, xui nan fɔxɔ ra. I naxan yamarixi
 n bɛ, n bara na birin naba. ¹⁵ I xa muxu mato,
 kelife i xa koore seniyenxi ma. I xa barakɛ sa
 i xa jama Isirayila ma, i xa barakɛ sa bɔxi ma,
 i naxan fixi muxu ma, i naxan laayidixi muxu
 benbae bɛ, xijɛ nun kumi gbeɛɛ na dennaxɛ.»

¹⁶ To lɔxɔɛ wo Marigi Alatala bara wo yamari
 wo xa a xa masenyi nun a xa seriye rabatu a
 rabatu ki ma. Wo xa wo jɛngi sa na seriye
 xɔn ma wo bɔɛ fiixe ra. ¹⁷ To lɔxɔɛ wo bara
 laayidi tongo Alatala bɛ, a a tan nan na wo Marigi
 Alatala ra, a wo xa jɛɛ a xa kira xɔn ma, a wo
 xa a xa masenyi, a xa seriye, nun a xa yaamari

rabatu. ¹⁸ Wo saate tongoxi ne a be, a wo tan nan na a xa pama ra, alo a a falaxi wo be ki naxe. Wo xa bira a xa seriye foxo ra, ¹⁹ alako a xa fisamanteya fi wo ma si birin xun ma a naxee daaxi. Wo xa noxe, wo xili, nun wo senbe xa dangi e birin na. Wo xa findi pama ra naxan a xa wali rabama, alo a masenxi wo be ki naxe.

27

Barake nun danke

¹ Annabi Munsa nun pama forie yi masenyi nan ti Isirayilakae be, «Wo xa menni yi yaamarie ma, n naxee fixi wo ma to loxo. ² Wo na Yuruden xure igiri temui naxe, sigafe ra boxi ma wo Marigi Alatala naxan fima wo ma, wo xa gemε xungbe ndee ti, wo e mafixe. ³ Wo na Yuruden igiri sigafe ra boxi ma, wo Marigi Alatala naxan fima wo ma, xipe nun kumi gbegbe na dennaxe, alo wo babae Marigi Alatala a falaxi wo be ki naxe, ⁴ wo xa yi gemεe nan ti Eballi geya fari, n baxi naxee xa fe falade wo be ya, wo fa e mafixe.»

⁵ «Menni wo xa serexebade yailan gemεe ra wo Marigi Alatala be, wure mu dinxi naxee ra, ⁶ naxee mu masolixi fefe ma. Wo xa serexe gan daaxi ndee ba wo Marigi Alatala be na serexebade fari. ⁷ Wo xa xanunteya serexee fan ba, wo naxee donma seewe kui wo Marigi Alatala ya i. ⁸ Wo xa Ala xa seriye sebe na gemε tixie ma, alako pama xa no xarande a fanyi ra.»

⁹ Annabi Munsa nun Lewika serexedubee naxa yi masenyi ti pama be, «Isirayila pama, wo wo sabari. Wo xa wo tuli mati. To loxo, wo bara

findi wo Marigi Alatala xa pama ra. ¹⁰ Wo xa bira wo Marigi Alatala xui foxo ra. Wo xa a xa masenyi nun a xa seriye rabatu a rabatu ki ma, n naxan xaranfe wo be to loxoε.»

¹¹ Na loxoε kerenyi, Annabi Munsa man naxa yi yaamari so pama yi ra, ¹² «Wo na Yuruden igiri, Simeyon bonsoε, Lewi bonsoε, Yuda bonsoε, Isakari bonsoε, Yusufu bonsoε, nun Bunyamin bonsoε xa ti Garisimi geya fari, e xa dubee ti. ¹³ Ruben bonsoε, Gadi bonsoε, Aseri bonsoε, Sabulon bonsoε, Dana bonsoε, nun Nafatali bonsoε xa ti Ebali geya fari, e xa dankee ti. ¹⁴ Lewi bonsoε xa na masenyi madangi Isirayila pama be e xui itexi ra.»

¹⁵ «Danke na mixi be naxan kuye masolima, xa na mu a ra a kuye yailanma yoxui raxunuxi ra, a tuubi a be dunxui ra. Alatala na se mooli xonxi.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

¹⁶ «Danke na mixi be naxan a baba nun a nga rayaagima.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

¹⁷ «Danke na mixi be naxan naaninyi tonxuma masigama.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

¹⁸ «Danke na mixi be naxan donxui ratantanna kira ma.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

¹⁹ «Danke na mixi be naxan seriye rakanama xope, kiridi, xa na mu a ra kaape gine ra.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²⁰ «Danke na mixi be naxan sama a baba xa gine fe ma, a a baba rayaagi.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²¹ «Danke na mixi be naxan yene rabama xuruse ra, na findi xuruse yo ra.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²² «Danke na mixi be naxan nun a maagine kafuma, a baba xa di gine, xa na mu a nga xa di gine.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²³ «Danke na mixi be naxan nun a bitanyi ginema kafuma.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²⁴ «Danke na mixi be naxan a boore faxama noxunyi kui.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²⁵ «Danke na mixi be naxan kobiri rasuxuma mixi toonegexi faxafe ra.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²⁶ «Danke na mixi be naxan tondima Ala xa seriye rabatude.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

28

Barake

¹ «Xa wo bira wo Marigi Alatala xui foxo ra bope fiixe ra, xa wo yi yaamarie rabatu n naxee soxi wo yi ra to loxoe, Alatala wo findima ne si fisamante ra si birin tagi dunija kui. ² Wo yi barake nan sotoma xa wo bira wo Marigi Alatala xui foxo ra.»

³ A barake sama ne taakae nun daaxakae ma, ⁴ e xa die, daxamui, yexese, sie, nun ninge xun masama ne. ⁵ A wo xa sagae rafe bogi se ra, a barake sa wo xa farin namaxadee.

⁶ Wo xa simaya kui, a barake sama ne wo xa fe birin. ⁷ Wo yaxuie na fa wo gerede, Alatala e rayarabima ne wo be. Xa e so kira keren nan na, e gbilenma e gi ra ne wo ya ra kira solofere xon.

⁸ Wo Marigi Alatala barake sama ne wo xa sansi rawalide nun wo na so fe naxan birin ya ma. A barake sa wo xa fe boxi ma, a dennaxe fima wo

ma. ⁹ Xa wo wo Marigi Alatala xa masenyi raba a raba ki ma, wo man naxa bira a waxɔnfe fɔxɔ ra, a wo findima a yete xa pama nan na alo a a rakalixi wo be ki naxe. ¹⁰ Boxi pamae birin a kolonma ne na temui, a wo tan nan sugandixi Alatala xa wali rabafe ma, e gaaxuma ne wo ya ra.

¹¹ Alatala wo harige xun masama ne boxi ma a dennaxe saate tongo wo benbae be sofe ra wo yi. A wo xa die rawuyama ne, a wo xa xurusee rawuya. ¹² Alatala ye ragatade rabima ne wo be koore ma, tune xa fa wo xa boxie ma a waxati ma, alako wo xa walie xa fan. Wo hayi mu birama kobiri doni fe ma, fo wo tan kobiri doni xɔpɛe be de. ¹³ Alatala wo tan nan findima si birin ma yarerati ra. Wo mu luma xanbi, wo fisamanteya nan sɔtɔma temui birin. Wo mu nimisama fefe ma, kɔnɔ fo wo xa yi yaamari rabatu ne a rabatu ki ma, n naxan xaranxi wo ra to lɔxɔe wo Marigi Alatala xa fe ra. ¹⁴ Fefe yo naxa a niya wo xa ba yi kira xɔn ma n naxan falaxi wo be. Wo naxa bira ala gbete batufe fɔxɔ ra fefe ma.

Danke

¹⁵ Xa wo fa tondi wo Marigi Alatala batude, xa wo tondi a xa yaamarie nun a xa seriye rabade, n naxee xaranxi wo ra to lɔxɔe a xa fe ra, na temui a fama yi danke nan birade wo fɔxɔ ra. ¹⁶ A taakae nun daaxakae dankama ne. ¹⁷ A mu bogi se sama wo xa sagae kui, a man mu barake sama wo xa farin namaxadee. ¹⁸ A tondima ne di fide wo ma, wo man mu baloe sɔtɔma. Wo xa

ningee, γεξεε, nun sie xun mu masama. ¹⁹ Wo danke nan sotoma yire birin wo xa simaya kui.

²⁰ Wo na so fefe yo naxan ya ma, a danke ragoroma ne wo ma. A wo kui ifuma ne alako wo xa fe naxa sooneya fefe ma, wo xun xa ra kana, barima wo bara fe jaaxi raba, wo man bara gbilen Alatala foxo ra.

²¹ Alatala fure jaaxi radinma ne wo ma, han wo jon boxi ma a dennaxe soma wo yi ra.

²² Alatala a niyama ne wo xa xosi, wo fate xa gan, wo xa fura a jaaxi ra. A man boxi xara, sansie gan soge bun ma, e fan fure jaaxi soto. A na birin nabama ne wo ra, han wo loe. ²³ Koore nun boxi xarama ne a xoroxoe ra. ²⁴ Alatala tune mafindima ne xube ra, naxan goroma wo xa boxi ma, a wo sonto. ²⁵ Alatala senbe fima ne wo yaxuie ma e wo rayarabi. Xa wo e gere kira keren nan na, wo wo gima ne e ya ra kira solofere xon. Naxan nabama wo ra, a dunija birin magaaxuma ne. ²⁶ Wo binbie findima xonie nun wulai subee xa donse nan na. Mixi yo mu fama e keride.

²⁷ Alatala suuri ikonkonma ne wo ma alo a naxan naba Misirakae ra. A wo tooroma ne mange faxe ra, kasi, nun xenyeni naxan mu yalanma. ²⁸ Alatala wo findima ne donxuie ra, a daxui fure fan fi wo ma. ²⁹ Yanyi ra wo ne wo jereama, wo luma kira melen na ne alo donxuie. Wo xa wali yo mu findima a ra, wo luma tooro ra ne. Mixie fama ne wo harige bade wo yi ra, e wo tooro a jaaxi ra. Marakisima yo mu luma wo be.

³⁰ Wo na kote dɔxɔ gine xa fe ra, xeme gbete a futi kanama ne. Wo na banxi ti, wo mu noma sode a kui. Wo na weni bilie si, wo mu noma e bogi bade. ³¹ Wo xa ningee kon naxabama ne wo ya xori, wo mu no e sube donde. E wo xa sofale mujama ne wo ma, wo mu a masotoma. Yaxuie wo xa xuruse yoree tongoma ne, mixi yo mu fama wo malide. ³² Si gbete mixie wo xa die suxuma ne wo ya xori, e e findi konyie ra. Wo taganma ne wo xa die mamede, wo mu noma na yaxuie ra fefe ma. ³³ Si nde wo mu naxan kolon e baloma wo xa sansie nan xun na, wo xa boxi daxamui findima e tan nan gbe ra. E wo rawalima ne, e man fe jaaxi raba wo ra. ³⁴ Na fe tofe wo findima ne daxuie ra.

³⁵ Alatala fi jaaxi dɔxoma ne wo ma, naxan mu yalanma. A goroma xinbie nun belenyie nan ma, a fa yensen fate yire birin na, keli wo xunyi ma, a dɔxɔ wo sanyie ra. ³⁶ Alatala fama ne wo tan nun wo xa mangee rasigade boxi nde ma, wo tan nun wo benbae mu naxan kolon. Menni wo fama ne ala gbete batude, naxee masolixi wuri nun gema ra. ³⁷ Mennikae wo mayelema ne, e yoma wo ma.

³⁸ Wo sansi xori gbege rawalima ne wo xa xee ma, konɔ wo dondoronti nan xabama, barima katoe dinma ne a birin na. ³⁹ Wo weni sansi sima ne, wo mɛeni a ma a fanyi ra, konɔ wo mu a ye minma, barima kuli soma e i ne. ⁴⁰ Oliwi bilie luma ne boxi yire birin ma, konɔ wo mu e ture masoma wo ma, barima oliwi bogie birama ne, e mu gbeeli.

⁴¹ Wo die barima ne, konɔ e mu luma wo yi, barima wo yaxuie e xaninma ne. ⁴² Wo xa

wurie nun boxi daxamui findima katoe nan gbe ra. ⁴³ Xɔɔɛ naxee na wo ya ma, nee senbe xun masama ne temui birin, kɔɔ wo tan xa fe magoroma ne. ⁴⁴ Fɛɛɛ luma ne e yi ra, kɔɔ wo tan luma setarepa nan kui. E findima ne wo xa yareratie ra, kɔɔ wo tan luma e xanbi ra ne.

⁴⁵ Yi danke birin dɔxɔma ne wo fari, han wo birin ge halakide, barima wo bara tondi wo Marigi Alatala xui ratinmede. Wo mu a xa yaamari nun a xa seriye rabatuxi a rabatu ki ma. ⁴⁶ Na findima tɔnxuma nun deixare nan na wo tan nun wo bɔnsɔe be abadan.

⁴⁷ Wo to mu tin wo Marigi Alatala batude sɛɛwe nun bɔɔsa kui, fe fanyi birin xa lu wo yi ra, ⁴⁸ wo fama ne tɔɔɔde wo yaxuie yi ra. Kaame nun ye xɔli wo suxuma ne. Wo tima ne wo mageli ra, wo luma setarepa nan kui. Na kui Alatala fama yɔlɔnxɔnyi sade wo kɔnyi ma, han wo ge halakide. ⁴⁹ A fama ne si ra wo mu naxan xa xui mema kelife yire makuye, a xa goro wo ma alo sɛge goroma tɔxɔe yɔɛ ma ki naxe. ⁵⁰ Mixi kaarinxie nan e ra, naxee mu forie binyama, naxee mu kinikinima dimɛe ma. ⁵¹ E wo xa xuruse nun wo xa baloe tongo e yete be, wo xa faxa kaame ra. E wo xa mengi, weni, ture, ninge yɔɛe, yɛɛɛe, nun sie birin xaninma ne. Wo fama ne halakide.

⁵² E fama ne wo xa taae birin nabilinde, wo Marigi Alatala naxee so wo yi ra. E wo gerema ne han wo xa tete itexi senbɛmae yolon, wo laxi naxee ra. ⁵³ Na geree kui wo yaxuie wo rakaamema ne, han wo wo xa die sube yati don, die wo Marigi Alatala naxee fixi wo ma.

⁵⁴ Hali xeme fanyi naxan luma wo ya ma, a mu kinikinima a ngaxakerenma, a xa gine, nun a xa die ma. ⁵⁵ A tondima ne a xa di sube itaxunde e ra, barima na findixi a baloe donxɔɛ nan na. Wo yaxuie na marayarabi sama ne wo fari wo xa taae birin kui. ⁵⁶ Hali gine fanyi naxan luma wo ya ma, naxan mu tinma a sanyi yati xa manɔɔ, na tan fan mu kinikinima a xa mɔri fanyi nun a xa die ma. ⁵⁷ A tondima ne a xa diyɔɛ sube itaxunde e nun na xanbiratoe ma a naxan barixi, barima a tan wama na donfe, a xa lu a tan gbansan be. Wo yaxuie fama na tɔɔɛ mɔoli nan dɔɔde wo ma.

⁵⁸ Xa wo mu meeni yi masenyie ma naxee seɓexi yi kitaabui kui, xa wo mu gaaxu wo Marigi Alatala xili xungbe magaaxuxi ya ra, ⁵⁹ Alatala fama ne fure jaaxi magaaxuxie dɔɔde wo tan nun wo bonɔɛ ma, naxan mu yalanma. ⁶⁰ A fure jaaxi ikonkoma ne wo xun na, wo nu gaaxuxi naxan ya ra Misira boxi ma. Na fure mɔoli wo suxuma ne, a no wo ra. ⁶¹ Alatala fure mɔoli gbegbe dɔɔma ne wo ma, naxee xili mu seɓexi yi kitaabui kui, han wo birin ge sontode. ⁶² Wo tan naxee nu wuya dangi tunbuie ra koore ma, wo konti xurunma ne, barima wo bara wo Marigi Alatala xui matandi.

⁶³ Alatala fe fanyi rabaxi wo be ki naxe, a nun a wo rawuyaxi ki naxe, a fama wo halakide na ki ne man, wo fa non boxi ma a naxan fi wo ma. ⁶⁴ A wo rayensen si birin ya ma, keli dunja tuxui ma, sa dɔɔ boore tuxui ra. Wo fama ne ala gbete batude, wuri nun geme daaxie, wo tan nun wo benbae mu naxee kolon. ⁶⁵ Na sie

tagi, wo mu malabui yo sotoma, wo mu yire yo sotoma wo sabatima dennaxe. Alatala wo bojpe ratema ne, a wo yaye ramini, a wo nii tooo. ⁶⁶ Wo xa simaya findima kontofili nan na, gaaxui fama ne wo raserende koe nun yanyi ra. ⁶⁷ Wo na na fe mooli to temui naxe, gaaxui fama wo bojpe rafede. Geesege, wo nu fa a fala, «Xa nunmare nan nu a ra nu!» Nunmare, wo nu fa a fala, «Xa geesege nan nu a ra nu!» ⁶⁸ Alatala wo xaninma ne kunkuie kui Misira, n a fala wo be dennaxe ma wo mu naa toma sonon. Menni, wo katama ne wo yete matide wo yaxuie ma konyie ra, xeme nun ginne, konon mixi yo mu wo sarama.

⁶⁹ Alatala yi saate nan so Annabi Munsa yi ra, a xa a mabanban e nun Isirayilakae tagi, Mowaba boxi ma. Yi saate nun boore saate tagi rasa naxan tongo Xorebe geya fari.

29

Ala xa saate

¹ Annabi Munsa naxa Isirayila jama birin maxili, a a masen e be, «Wo nu na Misira temui naxe, wo fe to ne Alatala naxan naba Firawuna ra, a xa soorie nun a xa boxi birin na. ² Wo bara fe xoxoxoe to, tonxumae nun kaabanakoe a naxee raba e ra, ³ konon han to Alatala mu xaxili fi wo ma naxan noma yi fee kolonde. Wo yae mu a toma, wo tuli man mu a mema. ⁴ Ne tongo naani bun ma a wo ratangama gbengberenyi kui. Wo xa sose nun wo xa sankirie mu kana, ⁵ wo mu taami don, wo mu weni nun beere min. Alatala bara a joxo rasiga wo xa fe xon alako wo xa no a

kolonde a tan nan na wo Marigi Ala ra. ⁶ Wo to so be, Xesibon mange Sixon, nun Basan mange Ogo, fa ne wo gerede, konɔ wo naxa nɔ e ra. ⁷ Wo naxa e xa boxie tongo, wo a itaxun Ruben bonsɔe ma, Gadi bonsɔe ma, nun Manasi bonsɔe seeti keren ma. ⁸ Na nan a toxi, wo lanma wo xa bira yi saate seriyɛ foxɔ ra, alako wo na so fe naxan yo ya ma, a xa sooneya wo be.»

⁹ «Isirayilakae, wo tan nan malanxi yi ki to loxɔe wo Marigi Alatala ya i. Birin na be, wo xa mangɛe, wo xa yareratie, wo xa forie, wo xa soori mangɛe, ¹⁰ wo xa ginɛe, wo xa die, nun xɔɔɛ naxee wuri segema nun ye bama wo be. ¹¹ Wo Marigi Alatala bara saate mabanban kali ra. Wo na be to alako wo xa na xiri, wo tan nun wo Marigi Alatala tagi. ¹² Na temui wo tan nan na a xa jama ra, nun a tan nan na wo Marigi Ala ra, alɔ a kali wo benbae Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba be ki naxe. ¹³ N mu yi saate mabanbanxi kali ra wo tan gbansan xa be, ¹⁴ wo tan naxee na be won Marigi Alatala ya i. N a mabanbanxi wo bonsɔe nan fan be naxee mu nu bari sinden.»

¹⁵ «Wo a kolon won buxi Misira boxi ma ki naxe, nun won dangi si naxee xa boxie ra. ¹⁶ Wo bara yi kuye xɔnxie to yi sie nu naxee batuma, kuye naxee yailanxi wuri, gemɛ, gbeti, nun xɛema ra. ¹⁷ Xɛmɛ yo, ginɛ yo, bonsɔe yo, xabile yo naxa gbilen wo Marigi Alatala foxɔ ra, birafe ra na sie xa alae batufe foxɔ ra. Wo ya ma, mixi yo naxa lu alɔ wuri sanke naxan pɔsɔne xɔne ramanima. ¹⁸ Na mixi mɔoli naxan bara ge yi kali mede, konɔ a fa seewa a boɔɛ ma a falafe ra, «Sooneya na n be, n xa n yetɛ waxɔnfe

raba temui birin, neme nun sogofure,» ¹⁹ Alatala mu dipema na kanyi ma. A fama ne a xa xone masende a be a jaaxi ra, barima a mu wama a firin nde xon. A danke ragoroma ne a ma, naxee sebexi yi kitaabui kui. A a xili raloma ne dunija ma. ²⁰ Alatala na mixi mooli raminima Isirayila jama ya ma a danke ki ma, alo a saate sebexi ki naxe yi seriye kitaabui kui.»

²¹ «Wo bomsode naxee fama wo xanbi ra, a nun xone naxee kelima boxi makuye ma, e fama furee nun fe xoxode tode, Alatala naxee droma wo xa boxi ma. ²² Soda nun foxe fama lude boxi fari. Boxi mu noma rawalide, sese mu noma fande, hali burexe keren a mu noma findide a ra. Boxi luma ne alo Sodoma, Gomora, Adamaha, nun Seboyimi, Ala taa naxee kana a xa bone xone kui. ²³ Na temui si gbete fama ne maxorinyi tide, «Alatala yi boxi niyaxi yi ki munfe ra? A bone xoxi yi mooli ra munfe ra?» ²⁴ E e yaabima ne, «Yi fe rabaxi ne barima yi jama bara saate kana, e benbae Marigi Alatala naxan tongo e be, a to e ramini Misira boxi ra. ²⁵ E bara kuyee batu e mu naxee kolonxi, Alatala mu tinxi naxee ra. ²⁶ Na fe na a toxi Alatala yi jaxankate birin dromi yi boxi ma a xa xone kui alo a xa kitaabui a masenma ki naxe. ²⁷ A bara a xa xone belebele dromi a xa jama ma, a e tongo e xa boxi ma, a e keru boxi gbete fan ma, e na dennaxe yi waxati.»»

²⁸ «Fe naxee noxunxi, won Marigi Alatala nan keren peti nee kolon. Fe naxee masenxi won be, nun won ma die be, nee findixi won gbe nan na han dunija jon. A lanma won xa yi seriye

masenxi birin nabatu.»

30

Ala xa laayidi

¹ N baraka nun danka naxee birin falaxi wo be, nee fama ne kamalide. Wo Marigi Alatala na wo rayensen ye temui naxe boxi gbete ma, wo wo manoxun yi fee ma. ² Xa wo gbilenma wo Marigi Alatala ma, wo man a xui suxu wo boje nun wo xaxili kui wo tan nun wo xa die, alɔ n a masenxi wo be ki naxe to loxoɛ, ³ na temui wo Marigi Alatala wo raminima ne konyiya kui, a kinikini wo ma, a wo ba sie ya ma a wo rayensen ye dennaxe. ⁴ Hali wo na yire makuye konyiya kui, wo Marigi Alatala sigama ne wo fende, a fa wo malan ⁵ wo benbae xa boxi ma, alako wo xa naa masoto, a fa meeni wo ma dangife wo benbae ra, a wo rawuya dangi e ra.

⁶ Na temui wo Marigi Alatala yete yati wo bonsoɛ boje raseniyeɛma ne, alako wo xa a xanu wo boje nun wo xaxili birin na. Na kui wo noma simaya fanyi sotoɛ. ⁷ N yi danke naxee birin sebexi wo be yi ki, nee fama doxoɛ wo yaxuie nun wo xonmae nan ma. ⁸ Na temui wo man tuubi rabirama ne a be, wo a xa seriye suxu n naxan fixi wo ma to loxoɛ. ⁹ Wo Marigi Alatala barake sama ne wo xa fe birin ma. Wo di gbegbe sotoɛma ne, wo xa xurusee rawuyama ne, wo xa sansie fanma ne, barima wo fama ne rafande Alatala ma alɔ wo benbae. ¹⁰ Na nan nabama, wo na wo tuli mati a ra temui naxe, a xa seriye nun a xa yaamarie suxufe ra, naxee sebexi yi kitaabui

kui. Na temui wo wo yete ragbilenma ne a ma wo boje fiixe ra, wo xaxili birin na.

Ala xa seriye

¹¹ N yi seriye naxan falaxi wo be yi ki to loxoε, a kolon yo mu xono wo be. ¹² A mu na koore xa ma, alako a xa fala, «Nde noma tede koore ma a xa sa fa a ra won be, a a xaran won be alako won xa no a rabade?» ¹³ A mu na baa kiri fan xa ma, alako a xa fala, «Nde noma baa igiride a xa sa fa a ra won be, a man xa a xaran won be alako won xa no a rabade?» ¹⁴ Ade, yi seriye na wo seeti ma ne, wo de kui, a nun wo boje ma. Wo noma a rabade.

Simaya sugandi

¹⁵ Isirayilakae, wo a mato. To loxoε n bara simaya nun fe fanyi ti seeti, faxe nun fe naaxi fan boore seeti. ¹⁶ To loxoε wo tin wo xa wo Marigi Alatala xanu, wo xa jere a xa kira ma, wo xa bira a xa yaamari, a xa masenyi, nun a xa seriye foxo ra, alako wo xa simaya fanyi soto, wo xa wuya, alako Ala xa barake sa wo ma yire a dennaxe findima wo gbe ra. ¹⁷ Kono xa wo gbilen a foxo ra, xa wo tondi a be, xa wo bira kuye batufe foxo ra, ¹⁸ wo sontoma ne feo, wo mu fa bude boxi ma wo fama dennaxe sotode Yuruden kiri ma. ¹⁹ To loxoε koore nun boxi na n seede ra, n bara simaya nun fe fanyi ti wo be seeti keren na, faxe nun fe naaxi fan na boore seeti ra. Wo xa simaya fanyi sugandi, wo tan nun wo bonsoe. ²⁰ Wo xa wo Marigi Alatala xanu, wo tuubi a be, wo a xa fe suxu. Wo noma simaya sotode na ki ne, wo fa je gbegbe raba boxi ma, Alatala dennaxe saate

tongo fife ra wo benba Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba ma.

31

Yosuwe findife Annabi Munsa joxoe ra

¹ Annabi Munsa naxa a fala Isirayilakae birin be, ² «N bara je keme je moxonon soto yi temui, n mu noma mangeya rabade fa. Alatala nan a fala ne n be a n mu Yuruden igirima. ³ Wo Marigi Alatala yete yati nan wo rapereama. A sie birin faxama ne naxee na naakiri ma alako wo xa e xa boxie masoto. Yosuwe nan findima wo xa mang'e ra, alo Alatala a fala ki naxe. ⁴ Alatala yi sie halakima ne alo a Sixon nun Ogo, Amorikae xa mang'ee, halaki ki naxe, nun e xa boxie. ⁵ A e rayarabima ne wo be. Wo xa a xa yaamari raba e xa fe ra. ⁶ Wo limaniya, wo xa senbe soto, wo naxa gaaxu e ya ra, barima wo Marigi Alatala na wo kantafe, a mu wo rabejinma fefe ma.»

⁷ Annabi Munsa naxa Yosuwe xili, a naxa woyen a be Isirayilakae birin malanxi tagi, «I xa limaniya, i xa senbe soto, barima i tan nan Isirayilakae rapereama boxi ma Alatala dennaxe saate tongoxi wo benbae be. I tan xa e xa ke so e yi ra. ⁸ Alatala tima ne i ya ra, a mu i rabejinma. A mu gbilenma i foxo ra fefe ma. Hali i mu gaaxu, i man naxa i yete rabolo.»

⁹ Annabi Munsa to yi seriye sebe, a naxa a taxu serexedubee ra, Lewi xa di naxee saate kankira xaninma, nun Isirayila forie. ¹⁰ Annabi Munsa naxa a masen e be, «Ne solofere yo je solofere, wo dijema doni ma je naxan na, wo yi seriye xaranma Bage Ti Sali loxoe ne. ¹¹ Wo a xaranma

wo xui itexi nan na Isirayilakae birin be, naxee faxi salide Marigi Alatala ya i a xa yire sugandixi. ¹² Birin malanma menni ne, xeme, gine, dimedi, a nun xone naxee na wo xonyi, alako e xa yi xaranyi me, e xa wo Marigi Alatala binya, e xa bira yi seriyefoxo ra. ¹³ Dime naxee mu nu a kolonxi sinden, e fan a mema ne. Na kui e wo Marigi Alatala binya ki kolon, wo na fa boxi sode Yuruden naakiri ma temui naxe.»

¹⁴ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be, «I faxa temui bara makore, Yosuwe xili, wo birin xa siga n ma hromolingira yire. Menni n fa n ma yaamari fi a ma.» Annabi Munsa nun Yosuwe naxa siga Ala xa hromolingira yire. ¹⁵ Alatala naxa mini e ma nuxui kui naxan nu tema kiri banxi sode de ra.

¹⁶ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be, «I fa na faxafe ne. I xa faxe xanbi, Isirayila pama fama kuyee nan batude boxi ma e fama sigade dennaxe. E gbilenma ne saate foxo ra won lanxi naxan ma. ¹⁷ Na temui n bone tema ne, n xono e ma han n e rabejin. N nan n yatagi noxunma ne e ma, si gbete e halaki, toore nun fe xoxoxoe fa dusu e xun na. Isirayilakae a kolonma na temui ne, yi toore e lixi ne barima n tan, e Marigi Ala, mu na e ya ma sonon. ¹⁸ N nan n yatagi noxunma ne e ma, barima e bara fe jaaxi raba kuyee batufe ra.»

¹⁹ «Yakosi i xa beeti sebe n naxan xaranma i be. Munsa, i xa a xaran Isirayilakae be alako e naxa nemu a ma, a man xa findi seede ra n tan nun Isirayilakae tagi. ²⁰ N fama yi pama xaninde boxi ma, xipe nun kumi xelema dennaxe, alo n nan n kalixi e babae be ki naxe. E na baloe don a

fanyi ra han e belebele, e fama birade ala gbetɛɛ fɔxɔ ra, e man n ma saate kana. ²¹ Tɔɔrɛɛ nun fe xɔrɔxɔɛ fa bira e fɔxɔ ra, yi bɛɛti fan findima seede nan na won tagi. E bɔnsɔɛ mu nɛɛmu a ma. Naxan na e xaxili kui, n a kolon. A jan toma e ya ma beenu e xa so bɔxi kui n nan n kalixi e bɛ naxan xa fe ra.» ²² Na lɔxɔɛ Annabi Munsa naxa na bɛɛti sɛbɛ, Ala naxan masenxi. A naxa a xaran Isirayilakae ra.

²³ Na xanbi Alatala naxa a xa yaamari so Annabi Yosuwe yi ra, Nunu xa di. A naxa a masen a bɛ, «I xa limaniya, i xa sɛnbɛ sɔtɔ. I tan nan Isirayilakae rasoma bɔxi ma n nan n kalixi e bɛ naxan xa fe ra. Won birin na a ra.»

²⁴ Annabi Munsa naxa Ala xa sɛriyɛ birin sɛbɛ kitaabui kui. ²⁵ A to gɛ, a naxa wɔyɛn Lewikae ra, naxee Alatala xa saate kankira xaninma. A naxa a masen e bɛ, ²⁶ «Wo yi kitaabui tongo, Ala xa sɛriyɛ sɛbɛxi naxan kui, wo xa a sa wo Marigi Alatala xa saate kankira sɛɛti ma. A xa lu menni seede ra Isirayilakae bɛ, ²⁷ barima n wo xaxili xɔrɔxɔya kolon. Kantagbele nan wo ra. Xa wo Alatala matandima n wo tagi tɛmɛi naxɛ, n faxa xanbi wo man a matandima nɛ. ²⁸ Yakɔsi wo wo malan n sɛɛti ma, forie nun wo bɔnsɔɛ yarɛratie, alako n xa yi masenyi xaran wo bɛ. Koore nun bɔxi nan findima seede ra wo xili ma. ²⁹ N a kolon n faxa xanbi, Isirayilakae yunubi fe rabama nɛ, e gbilen kira fɔxɔ ra n naxan falaxi e bɛ. E na fe kɔbi raba naxan mu rafan Alatala ma, na rapɔnyi fa findi e bɛ nimisɛ ra barima a bɔɔɛ tema nɛ.»

³⁰ Annabi Munsa naxa yi bɛɛti birin masen Isirayila pama bɛ.

32

Annabi Munsa xa beeti

¹ «Koore, i tuli mati n ma woyenyi ra.

Boxi, i tuli mati n fala xui ra.

² N ma xaranyi xa yensen ye alo tune ye.

N ma masenyi xa lu alo xini,

naxan dɔxɔma burɛxɛɛ ma.

³ N fa na Alatala xili nan masenfe.

Wo xa won Marigi Ala tantu.»

⁴ «Alatala maniyaxi fanye nan na,

naxan mixi kantama.

A walima tinxinyi nan na.

A xa natɛ birin fan.

A xa woyenyi mu kanama,

wule yo mu na a de kui.

A tinxin.»

⁵ «Kɔnɔ wo tan, nama jaaxi,

wo bara geregeri Alatala ma.

Yaagi na wo be.

Wo bara findi nama kobi ra.

⁶ Nama daxui, nama xaxilitare,

mixi lan a xa na fe mooli raba a ra?

Wo baba mu lanxi a tan xa ma, wo daa Marigi,

naxan wo findixi a xa nama ra?

⁷ Wo wo manɔxun loxɔɛ dangixie ma,

wo nee mato,

wo wo babae nun forie maxɔrin,

e xa fe dangixie tagi raba wo be.

⁸ Ala Xili Xungbe Kanyi naxa boxi itaxun

adamadie ma.

A naxa boxie naaninyi sa Isirayila xa die xasabi
ma.

⁹ Isirayila nama naxa findi a gbe ra.

Alatala naxa Yaxuba xa die findi a yete gbe ra.»

¹⁰ «A Isirayila toxi gbengberen yire ne.

A naxa a jengi sa a xon ma,

a naxa meeni a ma alo a ya di firinyie.

¹¹ A luxi ne alo sege,

naxan luma a xa die xun ma,

a a gabutenyi itala,

a die xanin.

¹² Alatala keren peti nan a xa nama kantaxi.

Ala gbete yo mu kafu a ma.»

¹³ «A naxa wo rasabati geya fari.

A naxa wo rabalo xe sansie xun na.

A naxa kumi nun ture ramini wo be geme longori
ra.

¹⁴ A naxa ninge nun yexee xije fi wo ma.

A naxa yexee, sie, nun si kontonyie fi wo ma sube
ra

kelife Basan boxi ma.

A naxa mengi fi wo ma wo naxan donma,

a naxa weni fi wo ma wo naxan minma.»

¹⁵ «Isirayila tinxixi naxa belebele,

a naxa findi di fanyi ra,

konon a bara gbilen Ala foxo ra, a daa Marigi,

a bara a kantama, a rakisima rayaagi.

¹⁶ Isirayila naxa Ala raxonon

barima a bira ne ala gbete foxo ra,

e fe naaxi raba.

¹⁷ E naxa serexe ba pinnee be,

naxee mu na Ala ra,
 e mu naxee kolon sinden,
 e babae mu naxee kolon.

¹⁸ Isirayilakae, wo bara nεemu wo kantama ma
 naxan wo raminixi dunija ma,
 naxan simaya fima wo ma.»

¹⁹ «Alatala to bara a xa die kepa to,
 a naxa xonɔ e ma.

²⁰ A naxa a masen,
 «N xa gbilen e kantafe foxɔ ra,
 n fa a mato fe naxan fama e lide.»
 E mu fan.

Yanfante nan e ra.

²¹ E bara n naxonɔ ala wulee ra.
 E bara n bope rate kuyee ra.
 N tan fan e raxonoma ne mixie ra,
 nama fanyi mu na naxee ra.
 N e bope rate si xaxilitare ma.»

²² «Iyo, n ma xone bara gbo ye,
 han a bara mixi faxaxie ramaxa.
 A luma alo te naxan boxi nun a daxamui ganma,
 han a sa doxo geyae sanke ra.

²³ N fe naaxi ragboma ne e fari,
 n nan n ma xalie birin wolima ne.

²⁴ N kaame rasoma boxi ma,
 n fure naaxi rasanbama ne e ma,
 n wulai sube magaaxuxie raminima ne e ma,
 a nun boximase xone kanyie.

²⁵ Naxee na tande, fanfore nan e faxama.
 Naxee na banxi kui, gaaxui nan e faxama.
 E birin faxama ne,
 xeme nun gine, dimedi nun fori.»

26 «N nu wama nɛ e birin halakife,
e xili xa lɔɛ dunija ma.

27 Kɔnɔ n mu tin yaxuie xa n mayele.

N mu wa e xa a maɲɔxun
a e tan nan yi wali rabaxi,
Ala xa fɔxi mu a ra.

28 Xaxili kanyi mu na e ra,
lonni mu e yi.

29 Xa lonni kanyi nan e ra nu,
e e sigade kolonma nɛ nu.

30 Yaxui keren tan nɔma Isirayilaka wulu keren
nagide di?

Yaxui firin nɔma birade mixi wulu fu fɔxɔ ra di?
Iyo, xa e Marigi, e Kantama sa e lu e yaxuie sagoe,
na nɔma nɛ rabade.

31 Yaxuie yati a kolon,

e xa ala e kantama mu dangi Isirayila Marigi
Alatala ra.

32 E xa fe mu dangi Sodoma nun Gomora ra.

E birin maniyaxi wɛni bili nan na
naxan bogi xɔnɛɛ raminima,

33 naxan ye luxi alɔ bɔximase xɔnɛ.

34 Na birin nagataxi gundo nan na n xɔnyi.

35 E na bira,

n nan n gbɛɲɔxɔma nɛ.

A gbegbe mu luxi.

E yigi tɛɛ lɔxɔɛ bara makɔrɛ.»

36 «Alatala fama a xa jama makiitide,

kɔnɔ a man kinikinima nɛ e ma,
barima e sɛnɛɛ yo mu na.

Mixi yo mu na naxan nɔma e malide.

37 Ala e maxɔrinma nɛ fa,

«Wo xa alae na minden,

naxee nu wo kantama,

³⁸ wo naxee rabaloxi sube ture ra,
wo nu weni soma naxee yi ra?

E xa e yete masen wo be,
e xa wo rakisi, e xa wo ratanga.

³⁹ Yakosi wo xa a kolon,
n tan nan keren peti noma mixi rakiside.
Ala gbete mu na fo n keren.

N tan nan mixi faxama, n a rakeli.

N tan nan mixi maxonoma, n a rayalan.

Nde gbete noma mixi nde bade n belexe?

⁴⁰ N kali naxan ti,
n belexe tixi kooore ma na nan yi ki:
N jije. N mu faxama abadan!

⁴¹ Xa n fanfore ralugan,
xa n a suxu n belexe kui,
n nan n gbejoxoma ne n gerefae ma,
n sare fima ne n xonmae ma.

⁴² N nan n ma xalie rasiisima ne wuli ra,
n ma fanfore sube donma ne.
Geresoe yo mu kisima.»»

⁴³ «Si birin xa seewa Alatala xa pama ra.

Alatala a xa konyie xa faxe joxoma ne.

A toore doxoma ne a gerefae ma.

A a xa pama nun a xa boxi xun sarama ne.»

⁴⁴ Annabi Munsa nun Annabi Yosuwe, Nunu xa di, naxa yi beeti masenyi birin xaran pama be e xui itexi ra. ⁴⁵ Annabi Munsa to ge Alatala xa masenyi tide Isirayilakae be, ⁴⁶ a naxa a fala e be, «Wo xa yi masenyi suxu senbe ra n naxan xaranxi wo be to loxo. Wo xa a xaran wo xa die be, alako e xa no Alatala xa seriye rabatude a

fanyi ra. ⁴⁷ Masenyi tilinxi nan yi masenyi ra, a naxa lu wo be alo masenyi fufafui. A simaya nan fima wo ma bɔxi ma wo fama dennaxe sɔtɔde Yuruden naakiri ma.»

Annabi Munsa xa faxe jɔgɔnyi

⁴⁸ Na lɔxɔe kerenyi kui, Alatala naxa a masen Annabi Munsa be, ⁴⁹ «Siga Abarimi geya longori, Nebo geya fari Mowaba bɔxi ma, Yeriko ya tagi. Menni i xa Kanaan bɔxi mato, n naxan fima Isirayilakae ma. ⁵⁰ I na te geya fari, i fama saya sɔtɔde naa, i i benbae li aligiyama, alo i taara Haruna xa fe rabaxi ki naxe Horo geya fari. ⁵¹ Wo na sɔtɔxi ne, barima wo mu wo xaxili ti n na Isirayilakae ya xɔri Meriba ye yire, Kadesi biri ra, Sini gbengberenyi ma. Na kui wo mu tin n binyade jama ya xɔri. ⁵² Na fe na a niyaxi a i noma bɔxi tode yire makuye gbansan ne, n naxan fixi Isirayilakae ma, kɔnɔ i tan gundi mu soma naa.»

33

Munsa xa dubɛ Isirayila be

¹ Beenu Annabi Munsa xa laaxira, Ala xa mixi, a duba ne Isirayilakae be. A xa dubɛ masenyi nan ya:

² «Alatala keli ne Turusinina geya fari alo soge. A naxa te Seyiri bɔxi ma Isirayilakae nu na dennaxe.

A naxa keli Paran geya yirefanyi ma, maleke gbegbe biraxi a fɔxɔ ra.

³ Alatala Isirayila bɔnsɔe xanuma.

A a xa mixie kantama,

naxee birama a xa seriye foxo ra.

⁴ Annabi Munsa bara a xa seriye fi won ma.

Na seriye findixi Yaxuba bɔnsɔɛ xa dariye mate
nan na.

⁵ Alatala findixi Isirayila xa Mange nan na,

ɲama mangɛɛ xa malanyi
e nun Isirayila bɔnsɔɛɛ birin na.»

⁶ «Alatala xa Ruben bɔnsɔɛ xa simaya xun masa.
A xa mixie xa gbo.»

⁷ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Yuda bɔnsɔɛ
xa fe ra,

«Alatala xa Yuda bɔnsɔɛ xui rame,
alako a xa gbilen a xa ɲama ma.

A na katafe.

Alatala xa a mali a yaxuie ya ra.»

⁸ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Lewi bɔnsɔɛ
xa fe ra,

«Alatala, i bara i xa tɔnxumae Tumimi nun
Urimi so Lewi bɔnsɔɛ yi ra.

Bɔnsɔɛ tinxinxi nan e ra

i naxee mato Masa,

i naxee makiiti Meriba ye xa fe ra.

⁹ E mu birama e baba nun e nga sagoe xa foxo
ra,

xa na mu e ngaxakerenyie nun e xa die,

e tan birama i xa masenyi gbansan nan foxo ra,

e birama i xa saate nan tun foxo ra.

¹⁰ E tan nan i xa yaamari masenma Yaxuba
bɔnsɔɛɛ be,

e tan nan i xa seriye raxaranma Isirayilakae birin
na.

E tan nan man surayi bama serexe ra,

e serexe gan daaxi ba i xa serexebade.

¹¹ Alatala, i xa senbe fi e ma,
i xa barake sa e xa fe birin,
i xa e gerefae rakori,
i xa e yaxuie rabira
alako e naxa gbilen xanbi ra fefe ma.»

¹² Annabi Munsa yi masenyi nan ti Bunyamin
bonsoe xa fe ra,
«Alatala xanuntenyi nan lanxi e ma.
E Marigi Ala e ratangama ne,
a man luma ne e tagi,
a e kantama temui birin.»

¹³ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Yusufu
bonsoe xa fe ra,
«Alatala bara barake sa e xa boxi.
E ye sotoma ne keli koore ma,
e ye soto keli boxi bun ma.

¹⁴ Soge sansie rafanma ne,
kike yo kike bogie gbeeli luma ne naa.

¹⁵ E daxamui fanyi sotoma ne e xa geyae fari,
naxee tixi naa kabi a fole.

¹⁶ Ala xa yi boxi daxamui se fan.
Naxan woyen wuri bili radexexi kui,
a xa hinne Yusufu ra,
a naxan sugandixi mange ra a ngaxakerenyie
tagi.

¹⁷ Xunnakeli na Yusufu be.
A senbe gbo alo ninge tuura,
feri firin nan na a xa geresose ra alo sexe ninge.
A sie birin bonboma nee nan na han yire
makuye.

Eframi xa di wuyaxie nan a feri singe ra.

Manasi xa di wuyaxie nan a feru firin nde ra.»

¹⁸ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Sabulon
bonsɔɛ xa fe ra,
«Sabulon bonsɔɛ, wo xa sɛɛwa yuleya nan kui.
Isakari bonsɔɛ, wo xa sɛɛwa wo xa kiri banxi nan
kui.

¹⁹ Wo wo dɔxɔbooree xilima nɛ,
wo sɛrɛɛ ba geya fari Ala wa xɔn ki ma,
barima wo wo balɔɛ sɔtɔma fɔxɔ ye nɛ,
a nun hɛɛri naxan na mɛyɛnyi kui.»

²⁰ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Gadi xa fe
ra,
«Ala xa barakɛ sa mixi xa fe,
naxan Gadi xa fe gboma.
Gadi malabuma nɛ,
alɔ yetɛ naxan a xa sube ibɔɔxi donma.

²¹ Gadi bara bɔxi fanyi findi a gbe ra,
alɔ mangɛ naxan a jɛrɛma nama ya ra.
A bara Alatala xa nate rakamali,
a man bara Ala xa kiiti sa Isirayila ma.»

²² Annabi Munsa yi masenyi nan ti Dana
bonsɔɛ xa fe ra,
«Dana luxi nɛ alɔ yetɛ yɔrɛ,
naxan tunganma Basan bɔxi ma.»

²³ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Nafatali
bonsɔɛ xa fe ra,
«Xunnafanyi gbegbe na Nafatali nan bɛ.
Alatala a rakamalixi fe fanyi ra.
A xa bɔxi xa gbo ye sogegorde nun yirefanyi.»

24 Annabi Munsa yi masenyi nan ti Aseri
 bɔnsɔɛ xa fe ra,
 «Alatala xa barakɛ sa Aseri, Yaxuba xa die tagi.
 A ngaxakerenyie xa hinne a ra.
 A xa ture xa gbo han.

25 A xa naadɛɛ xa yailan wure nun wure gbeeli
 ra.
 A sɛnbɛ xa bu alɔ a xa simaya.»

26 «Isirayila, Ala maniyɛ yo mu na.
 A a jɛrɛma koore ma fafe ra i malide.
 A nuxui igirima nɔrɛ ra.

27 Ala, fɔlɛ mu naxan bɛ, na nan i kantama ra,
 a bɛlɛɛ na i bun kabi fe fɔlɔ fɔlɛ.
 A tan nan i yaxuie kerima i ya ra,
 a man fa a masen i bɛ i xa e halaki.

28 Isirayila sabatima kantari nan kui.
 Yaxuba bɔnsɔɛ luma Ala niini nan bun ma.
 Mengi nun weni gboma nɛ na bɔxi kui,
 ye fan kelima nɛ koore ma.

29 Sɛɛwɛ na wo bɛ, Isirayilakae.
 Wo maniyɛ yo mu na sie tagi,
 Alatala naxan kisixi,
 a naxan kantaxi,
 a naxan xun nakelixi.
 Wo yaxuie fama nɛ e magorode wo ya ra,
 wo fan e xa batudee kanama nɛ.»

34

Annabi Munsa xa faxɛ

1 Annabi Munsa naxa te Nebo geya fari,
 Mowaba bɔxi ma, han Pisiga geya, naxan na
 Yeriko sogetede. Alatala naxa bɔxi birin masen a
 bɛ, keli Galadi a sa dɔxɔ Dana ra, 2 Nafatali bɔxi,

Eframi nun Manasi xa bɔxi, Yuda xa bɔxi han baa ma naxan na sogedorode, ³ Negewi bɔxi, a sa rapɔn Yuruden longorie ra, Yeriko lanbanyi, tugi bili taa, han Sowari. ⁴ Alatala naxa a masen a be, «I ya ti bɔxi ra n naxan saate tongoxi Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba be. N naxa a fala e be, «N yi bɔxi fima wo bɔnsɔe nan ma.» N xa na bɔxi masen i be, kɔnɔ i mu soma naa.»

⁵ Annabi Munsa, Alatala xa konyi, naxa laaxira mɛnni, Mowaba bɔxi ma, alo Alatala a masen ki naxe. ⁶ Alatala naxa a ragata Mowaba bɔxi ma gulunba kui Beti Peyori ya tagi. Mixi yo mu nɔxi a xa gaburi yire kolonde han to. ⁷ Annabi Munsa laaxiraxi a je keme je mɔxɔɔɔn nan ma. Na birin a ya nu se toma a fanyi ra, a senbe fan nu gbo. ⁸ Isirayilakae naxa a wa Mowaba bɔxi ma xi tongo saxan bun ma. E Annabi Munsa xa jɔn fe raba na ki ne.

⁹ Annabi Munsa nu bara a belexe sa Annabi Yosue ma, Nunu xa di, a fa rafe xaxilimaya ra. Isirayilakae naxa Yosue xui rabatu birafe Annabi Munsa xa yaamarie fɔxɔ ra, Alatala naxee fixi a ma.

¹⁰ Isirayila bɔxi ma, namijɔnme yo mu nu na na naxan maniyama Annabi Munsa ra. A woyen Ala ra ya nun ya. ¹¹ Ala a xee ne Misira fe kaabanakoe rabade Firawuna, a xa yareratie, nun a xa mixi birin xili ma. ¹² Annabi Munsa walixi senbe magaaxuxi nan na Isirayilakae birin ya xɔri.

Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)

copyright © 2015 Mission Évangélique Réformée Néerlandaise et les
Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Évangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it
in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2